Föreskrifter och anvisningar 17/2013

Föreskrifter och anvisningar för arbetslöshetskassor

Dnr
FIVA 6/01.00/2013

Utfärdade
10.9.2013

Gäller från
1.1.2014

FINANSINSPEKTIONEN
telefon 010 831 51
fax 010 831 5328
fornamn.efternamn@finanssivalvonta.fi
www.finansinspektionen.fi

Upplysningar
Marknadsuppförande/Arbetslöshetsförsäkring

FINANSSIVALVONTA
FINANSINSPEKTIONEN
FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY

Den juridiska karaktären av föreskrifter och anvisningar

Föreskrifter

I Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar presenteras föreskrifterna under rubriken "Föreskrift". Föreskrifterna är bindande rättsregler, som måste följas.

Finansinspektionen meddelar föreskrifter endast med stöd av och inom ramen för rättsliga bestämmelser som ger Finansinspektionen behörighet att ge ut föreskrifter.

Anvisningar

I Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar presenteras under rubriken "Anvisning" Finansinspektionens tolkningar av innehållet i lagar eller andra bindande bestämmelser.

Under denna rubrik presenteras också rekommendationer och andra verksamhetsanvisningar som inte är bindande. Vidare upptas här Finansinspektionens rekommendationer om hur internationella riktlinjer och rekommendationer ska följas.

Av formuleringen av anvisningen framgår när det är fråga om en tolkning och när det är fråga om en rekommendation eller annan verksamhetsanvisning. Formuleringen av anvisningarna och den juridiska karaktären av föreskrifterna och anvisningarna förklaras närmare på Finansinspektionens webbplats.

Finansinspektionen.fi > Regelverk > Föreskriftssamling > Ny föreskriftssamling

Innehåll

1	**Tillämpningsområde och definitioner**		**6**
	1.1	**Tillämpningsområde**	**6**
	1.2	**Definitioner**	**6**
2	**Regelverk**		**7**
	2.1	**Lagstiftning**	**7**
	2.2	**Bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter**	**7**
	2.3	**Social- och hälsovårdsministeriets tillämpningsanvisningar**	**7**
3	**Syfte**		**8**
4	**Intern styrning**		**9**
	4.1	**Allmänt**	**9**
	4.2	**Kassans uppgift och användning av kassans medel**	**9**
	4.3	**Kassans självständighet**	**10**
	4.4	**Kassans styrelse**	**11**
	4.5	**Styrelsens uppgifter**	**12**
	4.6	**Kassadirektör, övrig verkställande ledning och deras uppgifter**	**13**
	4.7	**Avtal om beslutanderätt**	**14**
	4.8	**Jäv**	**14**
5	**Intern kontroll**		**16**
6	**Intern revision**		**18**
7	**Riskhantering**		**19**
	7.1	**Allmänt**	**19**
	7.2	**Arbetslöshetskassans processer**	**20**
	7.3	**Utveckling av arbetslöshet och medlemsantal**	**21**
	7.4	**Personal**	**21**
	7.5	**Datasäkerhet**	**22**
	7.5.1	***Allmänt***	***22***

7.5.2 Syfte 22
7.5.3 Planering, styrning och hantering av datasäkerheten 23
7.5.4 Datasystem 23
7.5.5 Datasäkerheten i upphandling och utläggning på entreprenad 24
7.5.6 Kommunikation om datasäkerhet 25
7.5.7 Utvärdering av datasäkerheten 25
7.5.8 Kontinuitetsplanering 25

8 Information 27

9 Utläggning av verksamhet och upphandling i arbetslöshetskassorna 29
9.1 Villkor för utläggning av verksamhet 29
9.2 Om utläggning av särskilda verksamheter 30
9.2.1 Medlemsregister 30
9.2.2 Uppbörd av medlemsavgifter 30
9.2.3 Beslut om medlemskap 31
9.2.4 Placeringsverksamhet och datasystem 31
9.3 Kostnadsfördelning 32
9.4 Reglering av offentlig upphandling 32
9.5 Avtalens innehåll och beslut som gäller innehållet 33
9.6 Sammanfattning av frågor som ska beaktas vid utläggning på entreprenad 34

10 Finansiering och solvens 35
10.1 Finansieringsandelar 35
10.2 Utjämningsfond 36
10.3 Förslag om medlemsavgifter 36
10.4 Placeringsplan 36

11 11 Bokföring, bokslut och verksamhetsberättelse 39
11.1 Allmänna bestämmelser om bokföring och bokslut 39
11.1.1 Allmänt 39
11.1.2 Bokslutets underskrift, balansbok, specifikationer till balansräkningen och till noterna samt förvaring av bokföringsmaterialet 39
11.2 Återkrav 40
11.2.1 Korrigeringar i betalningsregistret på grund av återkrav och upptagningar i bokföringen 40
11.2.2 Tidpunkt för en korrigering i betalningsregistret 40
11.2.3 Penningbelopp som ska korrigeras i betalningsregistret 41
11.2.4 Bokföring 41

	11.2.5	*Finansieringsandelar i vissa specialsituationer*	*42*
	11.3	**Hantering och värdering av placeringar och fordringar i bokföringen**	**42**
	11.3.1	*Placeringar*	*43*
	11.4	**Resultaträkning**	**49**
	11.4.1	*Resultaträkningsschema*	*49*
	11.4.2	*Anvisningar för ifyllande av resultaträkningen*	*52*
	11.5	**Balansräkning**	**60**
	11.5.1	*Balansräkningsschema*	*60*
	11.5.2	*Anvisningar för ifyllande av balansräkningen*	*62*
	11.6	**Verksamhetsberättelse och noter**	**66**
	11.6.1	*Verksamhetsberättelse*	*66*
	11.6.2	*Noter*	*67*
	11.7	**Balansspecifikationer**	**76**
	11.7.1	*Aktier och andelar*	*76*
	11.7.2	*Placeringar i masskuldebrevslån*	*76*
	11.7.3	*Fordringar*	*76*
	11.7.4	*Finansiella värdepapper*	*76*
	11.7.5	*Kassa och bank*	*77*
	11.7.6	*Återkravsfordringar*	*77*
	11.8	**Bilagor**	**77**
12	**Rapportering till Finansinspektionen**		**85**
	12.1	**Rapportering av tillsynsuppgifter**	**85**
	12.1.1	*Kvartalsuppgifter för förmånstagarregistret*	*85*
	12.1.2	*Månadsstatistik*	*85*
	12.1.3	*Återkravsstatistik*	*86*
	12.1.4	*Statistik över missbruksärenden*	*86*
	12.1.5	*Förslag om medlemsavgifter*	*86*
	12.1.6	*Placeringsplan*	*86*
	12.1.7	*Avtal om utläggning på entreprenad*	*86*
	12.1.8	*Förvaltningens protokoll*	*87*
	12.1.9	*Uppgifter om behandling av ansökningar*	*87*

1 Tillämpningsområde och definitioner

1.1 Tillämpningsområde

Föreliggande föreskrifter och anvisningar tillämpas på följande tillsynsobjekt enligt lagen om Finansinspektionen:

- arbetslöshetskassor

1.2 Definitioner

- *kassa* avser arbetslöshetskassa som avses i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984)
- *kassadirektör* avser arbetslöshetskassans ansvariga funktionär
- *verkställande ledning* avser kassadirektören och eventuella andra personer som rapporterar direkt till kassadirektören och som vid sidan av kassadirektören de facto leder kassans verksamhet
- *utläggande av verksamhet* avser åtgärder som vidtas i samband med arbetslöshetskassans verksamhet och som innebär att någon annan tjänsteleverantör tillhandahåller sådana funktioner eller tjänster för kassan som kassan annars skulle utföra själv
- *serviceavtal* avser ett avtal genom vilket arbetslöshetskassan av externa parter upphandlar tjänster som har väsentlig betydelse för kassans verksamhet
- *orsaksprincip* avser fördelning av kostnaderna så att den part av vars verksamhet kostnader uppkommer eller som använder de tjänster eller förnödenheter som kostnaderna beror på ska ansvara för dem
- *upphandlingslagen* avser lagen om offentlig upphandling (348/2007*)*
- *offentlighetslagen* avser lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999)
- *medlemsanvisningar* avser Social- och hälsovårdsministeriets tillämpningsanvisningar till 2 kap. i lagen om arbetslöshetskassor (dnr SHM/2258/2005*).*

2 Regelverk

2.1 Lagstiftning

Inom ämnesområdet för dessa föreskrifter och anvisningar finns följande författningar:

- lag om arbetslöshetskassor (603/1984, nedan även LAK)
- lag om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002)
- förvaltningslag (434/2003)
- lag om offentlig upphandling (348/2007)
- lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999, nedan även MyndOffL)
- bokföringslag (1336/1997, nedan även BFL)
- bokföringsförordning (1339/1997, nedan även BFF)
- statsrådets förordning om verkställighet av lagen om arbetslöshetskassor (272/2001)

2.2 Bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter

Finansinspektionens befogenheter att utfärda tvingande föreskrifter bygger på följande bestämmelser i lag:

- 12a § i lagen om arbetslöshetskassor
- 13 § i lagen om arbetslöshetskassor
- 23a § i lagen om arbetslöshetskassor

2.3 Social- och hälsovårdsministeriets tillämpningsanvisningar

- medlemskapsanvisning (SHM/2258/2005)
- tillämpningsanvisningar för behandling av ärenden och beslut i arbetslöshetskassa (på finska)(SHM/2549/2011)

3 Syfte

(1) Dessa föreskrifter och anvisningar syftar till att

- bidra till att lagar, förordningar, föreskrifter och anvisningar om kassans verksamhet efterföljs och att uppställda mål uppnås
- betona kassans styrelses ansvar för organisationen av den interna styrningen
- bidra till att de krav i förvaltningslagen som ställs på god förvaltning och professionell ledning förverkligas i kassan med beaktande av finansieringen och karaktären av kassaverksamheten.
- inverka på att kassan har interna riskhanteringsmetoder för identifiering, bedömning och begränsning av riskerna i verksamheten
- inverka på att kassan har tillräckliga och ändamålsenligt ordnade IT-system i förhållande till verksamhetens art och omfattning och att kassans verksamhet, databehandling och dataöverföring är tillräckligt säkra och informationen tillräckligt skyddad
- inverka på att finansieringen av kassan och dess solvens är tillräckligt tryggade
- ge kassan anvisningar om vilka funktioner den får lägga ut på entreprenad och vad som ska tas i beaktande i samband med detta
- lyfta fram bestämmelser som begränsar användningen av kassans tillgångar och rätten att vidta rättsliga åtgärder
- behandla bestämmelser som kassan ska beakta i sin upphandling
- säkerställa att tillsynsobjekts bokslut och verksamhetsberättelser ger en rättvisande och tillräcklig bild av tillsynsobjektets finansiella ställning och verksamhetens lönsamhet. Vidare syftar föreskrifterna och anvisningarna till att säkerställa att tillsynsobjekten tillämpar redovisningsreglerna på ett så enhetligt sätt som möjligt.
- så heltäckande som möjligt hjälpa tillsynsobjekten att upprätta sina bokslut.

4 Intern styrning

4.1 Allmänt

(1) Enligt 6 § i förvaltningslagen ska myndigheterna bemöta dem som uträttar ärenden hos förvaltningen jämlikt och använda sina befogenheter enbart för syften som är godtagbara enligt lag. Myndighetsåtgärderna ska vara opartiska och stå i rätt proportion till sitt syfte. Åtgärderna ska skydda förväntningar som är berättigade enligt rättsordningen

ANVISNING (stycke 2)

(2) Enligt Finansinspektionens tolkning ska arbetslöshetskassan ledas så att de i förvaltningslagen föreskrivna principerna för god förvaltning uppfylls i kassans verksamhet. Intern styrning av arbetslöshetskassan omfattar bland annat följande krav:

- styrelsen ska kunna vara effektiv och oberoende i förhållande till den verkställande ledningen styrelsen övervakar
- styrelsens och den verkställande ledningens makt- och ansvarsförhållanden, verksamhetsprinciper och kassans organisation är klart definierade
- intern kontroll och riskhantering är organiserad på ett tillförlitligt sätt
- de belöningssystem som används får inte uppmuntra till förfarande som strider mot de principer för god förvaltning som föreskrivs i förvaltningslagen
- beslutsfattandet och verkställandet av beslut följer lagar samt är likvärdigt med tanke på kassans medlemmar
- förvaltningen av kassans medel är ordnad på ett tillförlitligt och säkert sätt.

4.2 Kassans uppgift och användning av kassans medel

(3) Enligt 1 § 3 mom. i lagen om arbetslöshetskassor får en arbetslöshetskassa inte bedriva annan verksamhet än sådan som avses i lagen om arbetslöshetskassor, dvs. anordnande av förtjänstskydd för kassans medlemmar. Enligt 23 § i lagen om arbetslöshetskassor får en arbetslöshetskassas medel inte användas för andra ändamål än för betalning av förmåner som det har bestämts att kassan ska betala samt för kassans nödvändiga förvaltningskostnader.

ANVISNING (styckena 4–13)

(4) Enligt Finansinspektionens tolkning leder bestämmelserna om kassans uppgift och utnyttjande av medel till att arbetslöshetskassan inte själv kan bedriva eller finansiera annan verksamhet eller utnyttja de anställdas arbetsinsatser för bedrivande av annan

verksamhet. Det är till exempel inte tillåtet för kassan att finansiera en juridisk eller annan tjänst som en extern part erbjuder kassans medlemmar.

(5) Enligt Finansinspektionens tolkning är nödvändiga förvaltningskostnader sådana kostnader som orsakas av uppläggningen av kassans lagstadgade verksamhet på det sätt som förutsätts i författningar och föreskrifter.

(6) Om kassan upphandlar personaltjänster av en extern part kan, enligt Finansinspektionens tolkning, lönekostnaderna för de personer som producerar dessa tjänster anses vara nödvändiga förvaltningskostnader endast till den del som dessa personer sköter kassans uppgifter.

(7) Enligt Finansinspektionens tolkning får kassans medel inte heller användas exempelvis för betalning av exceptionellt stora personalförmåner eller exceptionellt stora bonusar som inte motsvarar utfört arbete till medlemmarna i kassans förvaltning eller ombuden.

(8) Arbetslöshetskassan har enligt förvaltningslagen skyldighet att ge sina medlemmar råd i enskilda ärenden, och till exempel i medlemsanvisningarna konstateras det att kassan ska informera sina medlemmar i bestämda ärenden. Även lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet förpliktar arbetslöshetskassorna att informera om sin verksamhet, och utgifterna för dessa förpliktelser utgör nödvändiga förvaltningskostnader.

(9) Utbildning av medlemmarna hör inte till arbetslöshetskassans uppgifter och enligt Finansinspektionens tolkning kan kostnaderna för sådan utbildning inte betraktas som nödvändiga förvaltningskostnader. Det hör inte heller till arbetslöshetskassans verksamhetsområde att ordna rekreationsverksamhet eller annan motsvarande verksamhet för sina medlemmar.

(10) Arbetslöshetskassan kan ordna utbildning för sina ombud. Enligt Finansinspektionens tolkning kan endast kostnader för utbildning av ombud i sådana ärenden, där han eller hon sköter arbetslöshetskassans uppgifter, betraktas som nödvändiga förvaltningskostnader. Detta bör beaktas speciellt om kassan genom ett serviceavtal förbinder sig att svara för ombudens utbildningskostnader.

(11) Enligt Finansinspektionens tolkning ska begränsningarna av användningen av kassans medel också beaktas i kassornas information och marknadsföring. Beträffande kostnaderna för marknadsföring ska kassans verksamhetsområde beaktas och det att det inte får uppstå oskäliga kostnader som inte kan betraktas som nödvändiga förvaltningskostnader.

(12) Kassans upplåning begränsas ofta i stadgarna för arbetslöshetskassan. Även om låntagningen inte begränsas i stadgarna, rekommenderar Finansinspektionen att arbetslöshetskassan på grund av bestämmelserna om finansiering och placering inte ska ta några lån utan ett tungt vägande skäl som hänför sig till verksamheten.

(13) Enligt Finansinspektionens tolkning får arbetslöshetskassan inte betala vederlag eller hyra som överstiger gängse värde för till exempel tjänster eller sina lokaliteter och kassan ska vid upphandling alltid eftersträva ett så förmånligt avtal som möjligt.

4.3 Kassans självständighet

(14) Enligt 1 § 3 mom. i lagen om arbetslöshetskassor får en arbetslöshetskassa inte bedriva annan verksamhet än sådan som avses i lagen. Arbetslöshetskassan får inte heller stå i

sådan förbindelse med förening, organisation eller annan sammanslutning vilken bedriver annan än i den aktuella lagen nämnd verksamhet, att kassans självständighet därigenom skulle begränsas.

ANVISNING (styckena 15–20)

(15) Kassan är en självständig sammanslutning som ansvarar för att de uppgifter som föreskrivits den blir skötta. Enligt Finansinspektionens tolkning följer det av 1 § 3 mom. i LAK att kassans beslutanderätt i juridiska eller ekonomiska ärenden, personalärenden eller andra ärenden i anslutning till kassans verksamhet inte kan ges till en annan sammanslutning och inte heller till personer som inte är anställda av kassan eller medlemmar i kassans styrelse.

(16) Finansinspektionen rekommenderar att kassan genom sin kommunikation ska sörja för att kassan ger en bild av en självständig aktör som sköter ett offentligt uppdrag.

(17) Enligt Finansinspektionens tolkning leder villkoret om självständighet till att det är arbetslöshetskassan ensam som bestämmer om anställningsvillkoren för de personer som arbetar på arbetslöshetskassan och att andra sammanslutningar inte har beslutanderätt i ärenden som gäller arbetslöshetskassans personal.

(18) På grund av villkoret om självständighet ska kassadirektören enligt Finansinspektionens tolkning stå i direkt avtalsförhållande till arbetslöshetskassan. Speciellt gäller detta de kassadirektörer som arbetar endast för kassans räkning.

(19) Det som nämns i stycke 18 ovan hindrar enligt Finansinspektionens tolkning inte kassadirektören från att även stå i anställningsförhållande till en annan part. Anställningsförhållande hos en annan part är motiverat när kassadirektören också arbetar för någon annan än kassan. Om kassadirektören står i anställningsförhållande till arbetslöshetskassans avtalspart eller är medlem av dess styrelse, bör de problem med intressekonflikter och jäv som eventuellt uppstår dock tas i beaktande.

(20) Finansinspektionen rekommenderar arbetslöshetskassan att ingå ett anställningsförhållande med åtminstone den del av kassans övriga fast anställda personal som enbart arbetar med arbetslöshetskassans uppgifter. Med tanke på villkoret om självständighet är det emellertid inte av betydelse vilken part som sköter till exempel lönebetalning eller andra motsvarande stöduppgifter. Tjänster i anslutning till personalförvaltningen eller andra tjänster kan upphandlas från andra parter.

4.4 Kassans styrelse

(21) Enligt 12 § 1 mom. i lagen om arbetslöshetskassor företräder arbetslöshetskassans styrelse kassan och handhar de angelägenheter som inte enligt lag eller kassans stadgar ankommer på kassans övriga förvaltningsorgan.

(22) Enligt 12 § 1 mom. i lagen om arbetslöshetskassor kan i kassans stadgar bestämmas i vilken utsträckning styrelsens uppgifter får anförtros en eller flera styrelsemedlemmar eller annan utom styrelsen stående funktionär i kassans tjänst.

(23) Enligt 12 § 1 mom. i lagen om arbetslöshetskassor kan skyldigheter enligt 13 § eller 41 § 2 mom. i lagen om arbetslöshetskassor inte genom stadgarna överföras på kassans funktionärer.

ANVISNING (styckena 24–26)

(24) Finansinspektionen rekommenderar att medlemmarna i styrelsen ska ha sådan erfarenhet och sakkunskap att styrelsen som helhet betraktad effektivt kan styra och övervaka kassans och den verkställande ledningens verksamhet och bära sitt ansvar för kassans verksamhet. När styrelsen består av medlemmar som, med beaktande av branschens omfattning, har olika utbildning och erfarenhet, kompletterar deras kunskaper och kompetens varandra.

(25) Om arbetslöshetskassans styrelse bistås av ett arbetsutskott, betyder 12 § i lagen om arbetslöshetskassor enligt Finansinspektionens tolkning att ett beslutfört arbetsutskott endast kan bestå av medlemmar i kassans styrelse eller funktionärer i kassans tjänst.

(26) Enligt Finansinspektionens tolkning innebär 12 § i lagen om arbetslöshetskassor att kassans stadgar inte får innehålla bestämmelser enligt vilka någon annan än kassans förvaltningsorgan (styrelsen, kassamötet) eller en funktionär i kassans tjänst fattar beslut på kassans vägnar.

4.5 Styrelsens uppgifter

ANVISNING (stycke 27)

(27) Finansinspektionen rekommenderar att arbetslöshetskassan ska inkludera följande uppgifter i styrelsens uppgifter:

- uppgörandet av kassans strategi och långsiktiga mål för solvens och verksamhet som ingår i strategin, uppgörandet av en årlig verksamhetsplan och budget och uppföljning av hur kassans mål uppnås
- precisering av målen för de olika delområdena av verksamheten och för de olika organisationsnivåerna
- upprättande av en skriftlig arbetsordning för styrelsen, i vilken styrelsens huvudsakliga uppgifter och verksamhetsprinciper definieras
- beslut om principerna för intern kontroll och riskhantering och säkerställande av att dessa funktioner fungerar
- säkerställande av att verksamheten bedrivs enligt lagar, föreskrifter och anvisningar om kassans verksamhet samt enligt principerna för god förvaltning i förvaltningslagen och på ett jämlikt sätt med tanke på medlemmarna i kassan
- förstärkande av en överskådlig organisationsstruktur och tydligt definierade och dokumenterade uppgifts-, makt-, ansvars- och rapporteringsförhållanden. Styrelsen och den verkställande ledningen ska regelbundet övervaka och bedöma att organisationsstrukturen och de ovan nämnda förhållandena fungerar och vidta ändamålsenliga åtgärder för att avhjälpa eventuella brister
- säkerställande av att kassans verksamhet är effektiv och lönsam
- säkerställande av att den ekonomiska och den övriga informationen för ledningen är tillförlitlig och korrekt

- beslut om rapporteringen och övriga rutiner för den interna kontrollen som styrelsen behöver för bevakning av verksamhet, rörelseresultat och risker i verksamheten
- organisering av finansiering av kassan och en tillförlitlig och säker förvaltning av kassans medel
- utnämnande och avskedande av kassadirektören
- säkerställande av uppföljning av en effektiv och oberoende övervakning av kassadirektören och den övriga verkställande ledningen och deras prestationer
- beslut om riktlinjerna för undvikande och hantering av intressekonflikter och jäv
- beslut om riktlinjer för personalen
- beslut om principer för belöning av den verkställande ledningen och personalen
- beslut om sådana principer som ska säkerställa en öppen informationsgivning och intern informationsgång
- uppgörande av placeringsplan
- övriga uppgifter som fastställs för kassan i lagen och stadgarna.

4.6 Kassadirektör, övrig verkställande ledning och deras uppgifter

(28) Enligt 12 § 1 mom. i lagen om arbetslöshetskassor ska kassan ha en ansvarig funktionär.

ANVISNING (styckena 29–32)

(29) Behörig skötsel av kassadirektörens och den övriga verkställande ledningens uppgifter kräver att de som sköter uppgifterna är tillräckligt professionella i förhållande till arbetsbeskrivningen och lämpliga för uppgifterna med beaktande av att de sköter ett offentligt uppdrag.

(30) Personerna i den verkställande ledningen ska leda kassans löpande verksamhet utifrån styrelsens anvisningar och bestämmelser. Finansinspektionen rekommenderar att arbetslöshetskassan klart ska definiera de uppgifter som verkställande ledningens medlemmar ansvarar för.

(31) I regel hör det till den verkställande ledningen att

- bereda ärenden som ska presenteras för styrelsen och interna instruktioner och kontrollera att de är tillräckliga och effektiva
- säkerställa att organisationsstrukturen är fungerande och tydlig
- säkerställa en fungerande intern kontroll och riskhantering
- övervaka verksamhet och nyckelpersoner
- stödja internrevisionen, revisorerna och övriga kontrollorgan och utnyttja deras observationer och rekommendationer
- placera medlen på ett lönsamt och betryggande sätt enligt placeringsplanen så att arbetslöshetskassans likviditet är tryggad
- kontrollera att rapporterna till myndigheterna är korrekta och lämnas in utan dröjsmål

- kontrollera regelefterlevnaden.

(32) Finansinspektionen rekommenderar att kassan tillräckligt noggrant gör i synnerhet fördelningen av befogenheterna mellan styrelsen och kassadirektören i kassans stadgar och eventuella beslut som gäller styrelsens befogenheter eller i styrelsens instruktioner för att undvika problem som berör befogenheter och ansvar.

4.7 Avtal om beslutanderätt

(33) Då man begrundar vem som har rätt att besluta om avtal som arbetslöshetskassan ingår, ska man beakta lagen om arbetslöshetskassor, kassans stadgar, Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar samt kassans eventuella interna anvisningar.

ANVISNING (styckena 34–35)

(34) När kassans styrelse besluter om avtal kan den inom de ramar som stadgarna och lagen tillåter befullmäktiga kassadirektören till exempel att underteckna avtalet och förhandla om avtalsvillkoren. Kassadirektören kan, om kassans stadgar och de interna anvisningarna så tillåter, ha rätt att på kassans vägnar fatta beslut om mindre betydelsefulla avtal.

(35) Enligt Finansinspektionens tolkning kan arbetsutskottet självständigt besluta om bland annat avtal endast om detta har fastställts i kassans stadgar.

4.8 Jäv

(36) Avtal som arbetslöshetskassor ingår är till karaktären privaträttsliga avtal. I regeringens proposition gällande förvaltningslagen konstateras det att man, även då det inte är fråga om behandling av egentliga förvaltningsärenden eller om förvaltningsbeslut, ska iaktta grunderna för god förvaltning i 2 kap. i förvaltningslagen.[1] En av dessa grunder är kravet på att ärendena ska behandlas opartiskt. Detta innebär att förvaltningsåtgärderna inte får bygga på osakliga eller för förvaltningen i övrigt främmande grunder. I regeringens proposition konstateras även att det inom ett offentligt samfund ofta är nödvändigt att fatta separata beslut om att vidta juridiska åtgärder även om det offentliga samfundet inte står i ett privaträttsligt avtalsförhållande som användare av offentlig makt. Dylikt beslutsfattande utgör en separat fas i en rättshandling under vilken bestämmelserna i förvaltningslagen tillämpas.

ANVISNING (styckena 37-42)

(37) Enligt Finansinspektionens tolkning innebär tillämpning av förvaltningslagen bland annat att kassan vid beslutsfattandet ska beakta bestämmelserna om jäv i förvaltningslagen när den (i allmänhet styrelsen) fattar beslut om ingående av privaträttsliga avtal.

(38) Jäv kan bland annat uppstå på den grund att en medlem i arbetslöshetskassans styrelse eller den verkställande ledningen har ett samband med avtalspartnern. Enligt Finansinspektionens tolkning är samband som orsakar jäv bland annat följande:

- anställning hos kassans avtalspart,
- medlemskap i styrelsen eller annat motsvarande organ hos kassans avtalspart

[1] *RP 72/2002, S. 50–51*

- betydande ägarandel hos kassans avtalspart.

(39) Om en medlem av kassans styrelse har ovan avsedda samband med kassans avtalspart, uppstår det enligt Finansinspektionens tolkning jäv att delta i beslut i kassans styrelse, även om medlemmen inte deltar i beslut om ärendet till exempel i avtalspartens styrelse.

(40) Enligt Finansinspektionens tolkning uppkommer jäv däremot inte till exempel på grund av en liten ägarandel i ett börsbolag. Jäv avgörs separat för varje person, och var och en bör i främsta hand själv avgöra om han eller hon är jävig.

(41) Enligt förarbetena till 27 § 1 och 2 mom. i förvaltningslagen får en jävig person inte delta i behandlingen av ärendet och inte vara närvarande under behandlingen.[2] Med behandling avses alla sådana åtgärder som kan inverka på beslutets innehåll. Med behandling avses beredning av ett ärende och ledning av beredningsåtgärderna eller dylika samt deltagande i beslutsfattandet.

(42) Enligt de nämnda förarbetena är vanligt kontorsarbete eller därmed jämförbara åtgärder inte av vikt med tanke på jäv. Beträffande förmånsbeslut har bestämmelserna om jäv behandlats i Social- och hälsovårdsministeriets tillämpningsanvisningar.

[2] *RP 72/2002, s. 79–80*

5 Intern kontroll

(1) Enligt 12 a § i lagen om arbetslöshetskassor ska arbetslöshetskassans styrelse se till att arbetslöshetskassan med beaktande av arten och omfattningen av kassans verksamhet har tillräcklig intern kontroll och tillräckliga riskhanteringssystem. Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om hur den interna kontrollen och riskhanteringen ska ordnas.

(2) Med intern kontroll avses en process som ska säkerställa att

- uppställda mål uppnås
- resurserna används på ett ekonomiskt och effektivt sätt
- hanteringen av riskerna i verksamheten är tillräcklig
- den ekonomiska och övriga informationen som används för att leda arbetslöshetskassan är tillförlitlig och korrekt
- lagar, föreskrifter och anvisningar följs
- de administrativa organens beslut, interna planer, regler och tillvägagångssätt följs.

FÖRESKRIFT (styckena 3–8)

(3) Den interna kontrollen ska omfatta behandling av ansökningar om förmåner, kassans bokföring, administration, förvaltning av tillgångar och övriga viktiga funktioner, och vara rätt dimensionerad i förhållande till de risker som ingår i de olika funktionerna. Eftersom ansvaret för funktioner som lagts ut på entreprenad finns kvar hos den som lagt ut funktionerna, gäller den interna kontrollen i tillämpliga delar också de funktioner som arbetslöshetskassan lagt ut på entreprenad.

(4) Arbetslöshetskassans styrelse har totalansvar för uppläggandet av den interna kontrollen. Styrelsen ska fastställa innehållet för den interna kontrollen och se till att verksamheten blir organiserad. Styrelsen ska årligen utvärdera huruvida bolagets interna kontroll ordnats på ett ändamålsenligt sätt och vid behov vidta korrigerande åtgärder.

(5) Styrelsen och kassadirektören ska skapa ett sådant ledarskap och en sådan kontrollkultur som främjar en fungerande intern kontroll. Styrelsen och kassadirektören ska vara förtrogna med den interna kontrollens betydelse och sina egna uppgifter inom den interna kontrollen. Likaså ska alla de personer som sköter arbetslöshetskassans uppgifter i nödvändig omfattning vara medvetna om tillvägagångssätten och syftet med den interna kontrollen.

(6) Arbetslöshetskassan ska ha skriftliga verksamhetsprinciper för intern kontroll som godkänts av styrelsen. Verksamhetsprinciperna ska tydligt fastställa ansvar, mål, processer och tillämpliga rapporteringsmetoder.

(7) Vid organiseringen av den interna kontrollen ska speciellt följande principer tas i beaktande, varvid arbetslöshetskassan ska

- lägga upp den interna kontrollen på ett planmässigt sätt
- skapa en entydig och heltäckande rapportering som producerar tillförlitlig, väsentlig och aktuell information som även beaktar framtiden i avtalat format
- ha rapporterings- och informationssystem som generar intern information om kassans ekonomi, verksamhet och iakttagandet av externa föreskrifter och anvisningar och interna rutiner. De ska även producera extern information om omvärlden och utvecklingen av arbets- och finansmarknaden.
- se till att rapporteringen rörande resultat och väsentliga risker är oberoende av de funktioner som rapporterna gäller
- se till att uppgifter, beslutanderätt och ansvar är ändamålsenligt fördelade och rapporteringsförhållandena är klart definierade
- definiera kassans arbetsfördelning och befattningsbeskrivningar på så sätt att ingen ensam, utan ändamålsenlig kontroll, hanterar åtgärder för en och samma kund genom hela medlemskaps- och förmånsbehandlingskedjan. De fastställda ansvarsområdena ska dokumenteras skriftligt.
- säkerställa att arbetslöshetskassans styrelse får information om väsentliga observationer som revisorer och myndigheter tillställt kassan
- för att säkerställa verksamhetens kontinuitet och medel ha tillräckliga kontrollfunktioner för datasäkerhet och annan säkerhet
- fastställa klara, skriftliga, uppdaterade verksamhetsprinciper och övervaka att dessa principer iakttas
- resultaten av den interna kontrollen rapporteras till kassans styrelse och den verkställande ledningen minst en gång om året.

(8) Arbetslöshetskassan ska skapa ändamålsenliga kontrollstrukturer och kontrollåtgärder för regelbunden bedömning och övervakning av hanteringen av de funktioner som arbetslöshetskassan har lagt ut på entreprenad och ansluta kontrollåtgärderna till arbetslöshetskassans normala verksamhet.

6 Intern revision

(1) Enligt 12 a § i lagen om arbetslöshetskassor ska arbetslöshetskassans styrelse se till att arbetslöshetskassan med beaktande av arten och omfattningen av kassans verksamhet har tillräcklig intern kontroll och tillräckliga riskhanteringssystem. Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om hur den interna kontrollen och riskhanteringen ska ordnas.

ANVISNING (styckena 2–6)

(2) Finansinspektionen rekommenderar att arbetslöshetskassan inom den interna revisionen ska ha tillräckliga rapporteringssystem och andra metoder för uppföljning av den interna kontrollens effektivitet.

(3) Finansinspektionen rekommenderar att arbetslöshetskassan ska se till att revisionsfunktionen har en sådan ställning i organisationen att den säkerställer en oberoende och objektiv revision, ifall verksamheten är av ett sådant slag och av en sådan omfattning att den förutsätter en intern revisionsfunktion. Den interna revisionen bör alltid vara oberoende i förhållande till den verksamhet som granskas och till den externa revisionen.

(4) Finansinspektionen rekommenderar att arbetslöshetskassan i tillräcklig grad ska utsträcka den interna revisionen till att omfatta kassans hela verksamhet och särskilt kassans kärnprocesser.

(5) Finansinspektionen rekommenderar att arbetslöshetskassan ska rapportera resultaten av den interna revisionen till kassans styrelse och den verkställande ledningen minst en gång om året.

(6) Finansinspektionen rekommenderar att arbetslöshetskassan ålägger kassans styrelse att rätta till de brister som upptäckts av den interna revisionen och beakta bristerna när verksamheten utvecklas.

7 Riskhantering

7.1 Allmänt

(1) Enligt 12 a § i lagen om arbetslöshetskassor ska arbetslöshetskassans styrelse se till att arbetslöshetskassan med beaktande av arten och omfattningen av kassans verksamhet har tillräcklig intern kontroll och tillräckliga riskhanteringssystem. Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om hur den interna kontrollen och riskhanteringen ska ordnas.

(2) Med riskhantering avses identifiering, bedömning, begränsning och kontroll av de risker som verksamheten medför och som är väsentligen förknippade med verksamheten.

FÖRESKRIFT (styckena 3–8)

(3) Arbetslöshetskassan ska ha skriftliga verksamhetsprinciper för riskhantering som godkänts av styrelsen. Verksamhetsprinciperna ska tydligt fastställa ansvar, mål, processer och tillämpliga rapporteringsmetoder.

(4) En effektiv riskhantering förutsätter att arbetslöshetskassans risker, både interna och externa, som kan inverka på att verksamhetens mål inte uppnås, ska identifieras och bedömas regelbundet samt begränsas och att begränsningarna ska övervakas.

(5) Identifieringen av riskerna ska vara tillräckligt omfattande, så att man skäligen kan säkerställa att alla risker som väsentligen inverkar på huruvida uppställda mål nås har identifierats. Detta förutsätter att betydelsen av riskernas inverkan och sannolikheten för att de realiseras, ska utvärderas, så att det är möjligt att utveckla ändamålsenliga verksamhetsprinciper och metoder för att hantera riskerna.

(6) Arbetslöshetskassan ska ha metoder för analys och kontroll av både kvantitativa och kvalitativa risker. Metoder för analys av kvalitativa risker är till exempel metoder för analys av beslut i kassans kärnprocesser och motiveringar till dem samt av kassans övriga handlingar och kundservicens kvalitet.

(7) Riskhanteringssystemet ska omfatta i synnerhet risker i den operativa verksamheten, det vill säga behandling av ansökningar om förmåner samt datasystem, personal, solvens (bland annat utjämningsfond, finansiering och placeringsverksamhet) och likviditet.

(8) Övervakningsåtgärderna som hänför sig till de olika processerna ska inkluderas i arbetslöshetskassans normala och rutinmässiga verksamhet. Kontrollrutinerna omfattar bland annat rapporter, kontroller av datasystem och övriga system, kontroll av beslut, datasystemkörningar och kontroll av iakttagandet av befogenhetsgränser.

7.2 Arbetslöshetskassans processer

FÖRESKRIFT (styckena 9–19)

(9) Med process avses i denna anvisning den helhet som utgörs av funktioner och resurser som bildats för behandlingen av ansökningar om förmåner och för att stödja denna. Arbetslöshetskassan ska identifiera de processer som är de viktigaste för verksamheten.

(10) Kassans verksamhet kan indelas åtminstone i processer som gäller medlemsärenden, behandling av ansökningar av förmåner, behandling av ärenden som gäller återkrav, klagomål eller missbruk samt kundservice och rådgivning, information, placeringsverksamhet, bokföring, behandling av inköps- och utgiftsfakturor, personaladministration och löneräkning.

(11) Separata processbeskrivningar ska upprättas åtminstone över behandling av medlems-, återkravs-, besvärs-, och missbruksärenden och över ansökningar av förmåner samt över kundservice och rådgivning. För processbeskrivningarna bör kompetensen hos personer som representerar olika delområden utnyttjas. Processbeskrivningarna ska uppdateras regelbundet.

(12) Med processbeskrivning avses skriftlig dokumentation om uppdrag och faser i processen, deras inbördes beroendeförhållande, data-, dokument- och penningflöden, rapportering, kunder, personal, organisationsenheter och intressentgrupper som deltar i processen (t.ex. TE-byrå, Pensionsskyddscentralen, Utsökningsverket, besvärsinstans) och om datasystemen för processen.

(13) Skriftliga anvisningar ska finnas åtminstone för de processer som beskrivs i stycke 11 ovan. Anvisningarnas innehåll ska kontrolleras regelbundet, särskilt när verksamhetens omfattning eller innehåll förändras eller processerna ändras.

(14) De olika faserna i de i stycke 11 nämnda processerna ska omfatta tillräckligt många kontroller som mäter behandlingens inträffande och riktighet. Nivån på dessa kontroller ska granskas regelbundet, särskilt när verksamhetens omfattning eller innehåll förändras eller processerna ändras.

(15) Kassans verkställande ledning ska i tillräcklig utsträckning styra, följa upp och övervaka alla ovannämnda processer och även kassans övriga verksamhet.

(16) Det interna informationsflödet i de olika processerna, särskilt i de som gäller behandlingen av ansökningar om förmåner, ska vara tillräckligt.

(17) Behandling av förmåner och speciellt beslut om förmåner ska kontrolleras regelbundet och med tillräckligt stort urval. I synnerhet ska kassan regelbundet kontrollera avgifter som hänför sig till exempel till medlemskapets längd, de högsta av de löner som utgör grund för dagpenning, de största bruttoersättningarna, samma bankkonto hos flera medlemmar, alltför långa behandlingstider, personalens bankkonton och inbetalningar på flera konton.

(18) Uppgifterna för de personer som deltar i hanteringen av uppgifterna i de olika processerna ska vara tydligt fastställda i arbetsbeskrivningarna och övriga motsvarande handlingar.

(19) Styrelsen ska sörja för att kassans interna kontroll och riskhantering är ordnade så att riskerna i dess processer kan identifieras och bedömas, följas upp och begränsas.

Kassadirektören och styrelsen bör ha tillräcklig expertis och praktiska kunskaper för bedömning av dessa risker.

7.3 Utveckling av arbetslöshet och medlemsantal

(20) Med risker i utvecklingen av arbetslösheten och medlemsantalet avses främst risker som riktar sig mot kassans solvens, likviditet och behandling av ansökningar om förmåner och som beror på ökad arbetslöshet eller mindre antal medlemmar.

FÖRESKRIFT (styckena 21–26)

(21) Kassans styrelse och kassadirektören ska beakta riskerna i utvecklingen av arbetslösheten och av antalet medlemmar i det förslag till medlemsavgift för följande år som lämnas till Finansinspektionen, och i sin bedömning av huruvida kassans resurser är tillräckliga och eventuella nödvändiga åtgärder.

(22) Kassans styrelse ska fastställa metoder för hantering av riskerna på grund av ökad arbetslöshet och minskat antal medlemmar i kassan.

(23) Kassans styrelse och verkställande ledning ska bedöma vilka faktorer som inverkar på arbetslösheten inom kassans verksamhetsområde och utvecklingen av antalet medlemmar i kassan.

(24) Kassans styrelse och kassadirektören ska sörja för en tillräcklig uppföljning av antalet medlemmar i kassan samt av utvecklingen av ekonomin och arbetslösheten i allmänhet och inom branschen för de personer som är försäkrade i arbetslöshetskassan i synnerhet.

(25) Kassans styrelse och kassadirektören ska sörja för en regelbunden rapportering till styrelsen och den verkställande ledningen enligt styckena 23–24.

(26) Kassans styrelse och kassadirektören ska sörja för en tillräcklig rapportering till kassans styrelse om antalet mottagna och behandlade ansökningar, eventuella förväntande förändringar i dem samt om behandlingstider och faktorer som påverkar dem.

7.4 Personal

FÖRESKRIFT (styckena 27–32)

(27) Kassans styrelse ska fastställa principer för att säkerställa att de anställda och personer som rekryteras till kassan har tillräcklig kompetens i förhållande till arbetsuppgifterna.

(28) Kassan ska ha rutiner för att säkerställa att personalen fortgående uppfyller de krav som ställs på dess kompetens, exempelvis tillräcklig utbildning och erfarenhet och att personalen introduceras i sina uppgifter.

(29) Kassans styrelse ska se till att det finns tillräckligt med personal att hantera uppgifterna och att läget följs upp och rapporteras till styrelsen.

(30) För att utbetalning av förmåner ska kunna säkerställas ska särskilt personer i nyckelställning ha ersättare vid sjukdom, olycksfall eller anställningsförhållanden som plötsligt upphör. I tilldelningen av resurser bör belastningstopparna också beaktas.

(31) Kassans styrelse ska fastställa sekretessprinciperna. Syftet med sekretessprinciperna är att säkerställa att kassans anställda eller andra personer som arbetar för kassans räkning inte yppar detaljer om en kunds eller annan med kassans verksamhet förknippad persons ekonomiska ställning eller privata förhållanden, om den som tystnadsplikten avser inte ger sitt samtycke till det.

(32) Om det är möjligt utifrån kassans storlek och organisation ska incitamenten för personer som sköter riskkontrolluppgifter utgå från att de mål som ställts för kontrolluppgifterna uppnås, och vara oberoende av resultatet av den verksamhet som är föremål för tillsyn.

7.5 Datasäkerhet

7.5.1 Allmänt

ANVISNING (styckena 33–34)

(33) Arbetslöshetskassorna har i uppgift att betala lagstadgade förmåner till sina medlemmar. Arbetslöshetskassornas verksamhet baserar sig på datateknik och är beroende av bland annat fungerande datasystem och nätverk. Beroendet av datateknikens tillförlitlighet, driftssäkerhet samt en fortlöpande användbarhet av uppgifter och teknologi framhäver datasäkerhetens betydelse ytterligare.

(34) Finansministeriet har tillsatt en ledningsgrupp för datasäkerheten inom statsförvaltningen (VAHTI), som uppgör anvisningar för datasäkerheten inom statsförvaltningen. Finansinspektionen anser att arbetslöshetskassorna bör iaktta nämnda anvisningar för datasäkerhet. Denna anvisning baserar sig huvudsakligen på den allmänna anvisningen för ledningen och hanteringen av datasäkerheten (VAHTI 3/2007).

7.5.2 Syfte

ANVISNING (styckena 35–37)

(35) Datasäkerheten har central betydelse för skötandet och säkerställandet av arbetslöshetskassans lagstadgade uppgifter såväl under normala förhållanden som vid eventuella störningar, och en hög datasäkerhetsnivå och -kvalitet är viktiga bland annat med tanke på kassans förvaltning, medlemmar och offentliga bild.

(36) Grunden för datasäkerheten är alltid att organisationen iakttar en god informationshantering, som bland annat omfattar beskrivningar och förteckningar gällande organisationens egen verksamhet, tillräckliga resurser för dataadministration och en tillräcklig organisering av den samt instruktioner. Datasäkerheten utgör en fast del av säkerställandet och utvecklandet av hela organisationens verksamhet.

(37) Målet är att kassan ska organisera hanteringen av datasäkerhetsrisker så att den är tillräcklig i förhållande till verksamhetens omfattning och art, allvarlighetsgraden hos de hot som riktas mot datasystemen och den allmänna tekniska utvecklingsnivån (organisering, principer och rutiner, uppföljning och rapportering).

7.5.3 Planering, styrning och hantering av datasäkerheten

ANVISNING (styckena 38–40)

(38) I Vahti-instruktionerna fästs uppmärksamhet vid existensen av en datasäkerhetsstrategi som stödjer datasäkerhetsprinciperna och organisationens övriga målsättningar. I dessa måldokument kan kassan definiera allmänna principer för datasäkerheten och ansvarsområden inom datasäkerhet på olika organisationsnivåer samt till exempel datasäkerhetsprinciper för elektroniska eller utlagda tjänster. Datasäkerhetsmålen kan också definieras i något annat dokument om kassans verksamhet.

(39) Finansinspektionen rekommenderar att arbetslöshetskassan ska, för den praktiska styrningen och hanteringen av datasäkerheten, ha en tidsenlig beskrivning av de använda datasäkerhetslösningarna, det vill säga de så kallade datasäkerhetsrutinerna. I detta dokument beskrivs datasäkerhetslösningar, -uppgifter och ansvarsområden som är i användning samt deras nivå och sätt på vilka de förverkligas i organisationerna. Därtill beskrivs lösningarna för skyddet och den korrekta hanteringen av datamaterialet och uppföljningen av förmånsbehandlingen och den teknologi som stöder behandlingen med tanke på genomförandet av datasäkerheten, och dessutom definieras metoderna för rapportering om datasäkerheten till kassans ledning. God informationshantering samt datasäkerhetsprinciper och datasäkerhetsrutiner har behandlats bland annat i den tidigare nämnda allmänna anvisningen samt i anvisningen för uppställning och mätning av datasäkerhetsmålsättningar (VAHTI 6/2006).

(40) Med dataadministration avses funktioner som utvecklar och underhåller organisationens datalager, datatekniktjänster och dataprocesser. Finansinspektionen rekommenderar att kassan ska ha tillräckliga dataadministrationsresurser med beaktande av de förpliktelser och etiska principer i lagstiftningen om databehandling och dataadministration. Tillräcklig expertis inom dataadministrationen bör också säkerställas. Den snabbt föränderliga omvärlden kräver fortsatt uppföljning och omvärdering av dataadministrationen. Kassan bör sörja för att nyckeluppgifterna inom dataadministrationen sköts av ett tillräckligt antal professionella och motiverade personer.

7.5.4 Datasystem

ANVISNING (styckena 41–45)

(41) Finansinspektionen rekommenderar att kassans styrelse ska säkerställa att den har tillräckliga och ändamålsenliga datasystem för betalning av förmåner och funktioner som stödjer detta. I bedömningen av detta bör uppmärksamhet fästas vid att utbetalning av förmåner handlar om skydd för sökandenas grundläggande utkomst och att kundernas integritetsskydd är på en tillräckligt hög nivå.

(42) Finansinspektionen rekommenderar att kassan ska bevilja personalen behörigheter att använda data, program och system och att övervaka användningen av systemen enligt enhetliga principer som godkänts av ledningen. Tilldelningen av användarbehörigheter bör basera sig på användarens arbetsuppgifter. Kassan bör begränsa tillgången till data, program och system med tekniska metoder (användarnamn, lösenord osv.) till att endast gälla personer som sköter kassans uppgifter samt rapportera och undersöka överskridningar av användarbehörigheterna. Systemen bör ha en åtkomstkontroll.

(43) Finansinspektionen rekommenderar att kassan förser systemen med nödvändiga mekanismer för bekämpning av virus och andra skadliga program. Systemen och dataförbindelserna bör skyddas så att de inte kan blockeras med onödiga serviceförfrågningar eller på något annat sätt (överbelastningsattack).

(44) Finansinspektionen rekommenderar att kassan ska sörja för att systemen för en tillräckligt noggrann logg över inloggning, försök till inloggning och användning av tjänsten. Loggarna och loggrapporterna bör gås igenom regelbundet. Rapporteringsrutiner finns särskilt för försök till intrång eller andra missbruk.

(45) Finansinspektionen rekommenderar att kassan ska avskilja det externa nätet (Internet) från kassans interna nät med säkerhetsåtgärder och att säkerställa en tillräckligt stark kryptering av dataöverföringen mellan kunder som använder nättjänsten och kassan. Elektronisk ärendehantering och identifiering tas upp i tillämpningsanvisningar för behandling av ärenden och beslut i arbetslöshetskassa.

7.5.5 Datasäkerheten i upphandling och utläggning på entreprenad

ANVISNING (styckena 46–49)

(46) Den datasäkerhetstekniska utgångspunkten för kassans upphandlingar och utläggning av tjänster bör vara att de förfaranden som bygger på kraven på organisationens datasäkerhet omfattar även tjänsteleverantörerna. Finansinspektionen rekommenderar att arbetslöshetskassan, då den anskaffar servicehelheter, datateknisk utrustning eller datasystem, ska bedöma och fastställa datasäkerhetskraven på och -egenskaperna hos produkten i fråga. Testningen av datasystemet bör planeras både ur administrativ och ur teknisk synvinkel. Vid anskaffning av till exempel elektroniska webbtjänster bör systemens prestationsförmåga vid behov testas i syfte att säkerställa att datasystemet har tillräcklig kapacitet även när antalet uppdrag ökar. Vid slutandet av avtal bör hänsyn även tas till eventuella ansvars- och skadeståndsfrågor och frågor som hänför sig till tjänstens kontinuitet.

(47) Utläggning av funktioner och tjänster på entreprenad förutsätter bland annat en fördelning av skyldigheterna och en definition av arbetsuppgifterna mellan organisationen och leverantören, så att den önskvärda datasäkerhetsnivån kan bevaras under hela utläggningsprocessen. Helhetsansvaret för verksamheten förblir hos arbetslöshetskassan, även om tjänsteleverantören ansvarar för de tjänster som den tillhandhåller åt kassan. Finansinspektionen rekommenderar att arbetslöshetskassan också ska sörja för en tillräcklig kompetens för uppföljning av tjänsteleverantörens säkerhetsåtgärder.

(48) Upphandlingar och utläggning på entreprenad har bland annat behandlats i anvisningen gällande förändringar och datasäkerhet (VAHTI 7/2006) samt datasäkerhetsanvisningen för ICT-upphandlingar (VAHTI 3/2011).

(49) Finansinspektionen rekommenderar att arbetslöshetskassan ska fastställa de avtal och verksamhetsmodeller, rutiner och kontroller för de olika delområdena inom datasäkerheten som möjliggör samarbete mellan kassan och parter som handhar uppgifter som lagts ut på entreprenad. Med dem som utgångspunkt bör den verkställande ledningen planera, övervaka och utvärdera de utlagda IT-funktionerna. Upphandling och utläggning på entreprenad beskrivs närmare i kapitel 8.

7.5.6 Kommunikation om datasäkerhet

ANVISNING (stycke 50)

(50) Personalens medvetenhet om datasäkerheten kan höjas bland annat genom en datasäkerhetsanvisning för personalen samt genom tillräcklig utbildning i datasäkerhetsfrågor för personalen. Utbildningen av personalen och instruktionerna till personalen har bland annat behandlats i datasäkerhetsanvisningen för personalen (VAHTI 10/2006) och i guiden för datasäkerhetsutbildare (VAHTI 11/2006). Datasäkerheten anknyter också till integritetsskyddet och den offentliga bilden av arbetslöshetskassan, och samarbetet med andra myndigheter och samarbetsparter ger också upphov till vissa krav på datasäkerheten. För att öka förtroendet för ärendehanteringen eller servicen samt för att instruera medlemmar kan det finnas behov av allmän information om datasäkerhetsrutinerna.

7.5.7 Utvärdering av datasäkerheten

ANVISNING (styckena 51–53)

(51) Som en del av det normala ledandet ansvarar arbetslöshetskassans styrelse för att arbetslöshetskassan i tillräcklig omfattning utvärderar och följer upp datasäkerheten enligt delområde och att avvikelser i datasäkerheten rapporteras. Finansinspektionen rekommenderar att kassan utvärderar nivån på datasäkerheten regelbundet. Bedömningen av datasäkerhetsnivån bör basera sig på regelbunden utvärdering av riskerna i datasäkerheten. Om det inte finns tillräcklig datasäkerhetsexpertis inom den egna organisationen, bör kassan ge utvärderingen i uppdrag åt en extern sakkunnig. Upptäckta brister i säkerheten bör omedelbart åtgärdas.

(52) Uppföljningen planeras så att personalresurserna riktas till de mest betydande delarna av datasäkerheten, såsom de viktigaste datasystemen, tjänsterna och datalagren och iakttagandet av datasäkerhetsanvisningarna. Finansinspektionen rekommenderar att kassan av kassans avtalsparter regelbundet får rapporter om de tillhandahållna tjänsternas datasäkerhet.

(53) Bedömningen av datasäkerheten inom statsförvaltningen och blanketterna som används vid utvärderingen har behandlats i anvisningen VAHTI 8/2006.

7.5.8 Kontinuitetsplanering

ANVISNING (styckena 54–61)

(54) Säkerställandet av verksamhetens kontinuitet innebär i praktiken att de aspekter som inverkar på delområdena inom datasäkerheten (administrativ säkerhet, personalsäkerhet, fysisk säkerhet, kommunikationssäkerhet, maskinvarusäkerhet, programvarusäkerhet, datasäkerhet och användarsäkerhet) säkras genom proaktiv och fortlöpande planering för eventuella datasäkerhetsavvikelser och andra datasäkerhetsrisker så att eventuella avbrott blir kortvariga. Syftet är att så långt som möjligt undvika störningar och säkerställa att arbetslöshetskassan vid eventuella störningar omedelbart kan betala arbetslöshetsförmåner och andra förmåner.

(55) Finansinspektionen rekommenderar att kassan genom nödvändiga reservsystem bör förbereda sig för störningar och avbrott i verksamheten, tjänsterna eller systemen (speciellt i system som används för utbetalning av förmåner eller i något annat system som behövs för detta).

(56) Finansinspektionen rekommenderar att kassan ska beakta verksamhetens omfattning och kvalitet vid bedömningen av omfattningen av nödvändiga reservsystem. En konkret säkerhetsåtgärd som kan nämnas är exempelvis säkerhetskopiering av uppgifter eller dubblering av viktiga komponenter som behövs i databehandlingen och datakommunikationen.

(57) Finansinspektionen rekommenderar att kassan ska regelbundet göra säkerhetskopior av uppgifterna i datasystemen. Det rekommenderas att uppgifterna säkerhetskopieras minst en gång om dygnet. I regel bör minst en säkerhetskopia placeras i en annan brännkammare än originalmaterialet. Om säkringstjänsten har lagts ut på entreprenad bör arbetslöshetskassan kontrollera att säkringen pågår kontinuerligt.

(58) Finansinspektionen rekommenderar att kassan, innan tjänsten införs, ska ha gjort upp återställningsplaner för respektive system för att säkerställa tjänstens tillgänglighet och kontinuitet. Kassan bör även säkerställa att reservsystemen snabbt ska kunna sättas in vid störningar.

(59) Med datasäkerhetsavvikelse avses händelse eller åtgärd som strider mot kassans datasäkerhetsprinciper, exempelvis virusattack, intrång i datasystemet eller informationsläckage. Kassan kan genom proaktiv och fortlöpande planering för avvikelser i datasäkerheten förbereda sig för avvikelser i datasäkerheten.

(60) Verksamhetens kontinuitet har behandlats närmare i anvisning för datasäkerhetshetsincidenter) (VAHTI 3/2005) och i anvisningen om säkerställandet av statsförvaltningens centrala datasystem) (VAHTI 5/2004).

(61) Finansinspektionen rekommenderar att kassan i avvikande situationer ska kartlägga målen för och omfattningen av attacken och den eventuella angriparen. Avvikande situationer bör även arkiveras och rapporteras till en bestämd ansvarig part i organisationen. En brottsanmälan bör göras till polisen vid behov.

8 Information

ANVISNING (styckena 1–7)

(1) Finansinspektionen rekommenderar att kassans styrelse ska fastställa vilka medier som ska användas för kassans information och informationens innehåll åtminstone generellt. Kassans styrelse och kassadirektören bör regelbundet följa upp innehållet i kassans information och övervaka att det stämmer överens med lagstiftningen och nedannämnda principer som framgår av riksdagens biträdande justitieombudsmans beslut.

(2) Finansinspektionen rekommenderar att arbetslöshetskassan i enlighet med offentlighetslagen ska främja öppenhet i sin verksamhet och i detta syfte vid behov informera och sammanställa handböcker, statistik och andra publikationer samt datamaterial om sin verksamhet. Vid bedömning av skyldigheten att sammanställa information bör kassan beakta i vilken mån upplysningar om dess verksamhet finns att få med stöd av handlingsoffentligheten eller på basis av den allmänna statistikproduktionen.

(3) Eftersom kassorna sköter ett offentligt uppdrag rekommenderar Finansinspektionen att varje kassa ska ha en informationsverksamhet som är planmässig, aktuell, har ett tidsschema och korrekt innehåll och för vilket kassa bär ansvar. Kassan bör i sin information ge en korrekt bild av verksamheten, finansieringen och uppgifterna och behandla sina medlemmar jämbördigt.

(4) Finansinspektionen rekommenderar att kassorna ska fästa särskild uppmärksamhet vid att inte ge felaktig, vilseledande eller mångtydig information i marknadsföringen.

(5) Enligt Riksdagens biträdande justitieombudsmans beslut 2256/4/11 ska arbetslöshetskassorna fästa uppmärksamhet vid att deras information om frågor som gäller anslutning som medlem är enhetlig och öppen och samtidigt ger uttryck för att kassorna självständigt sköter ett offentligt uppdrag. Kassan ska i princip endast informera om sin egen verksamhet.

(6) Bestämmelserna om arbetslöshetskassans uppgift och självständighet förhindrar enligt Finansinspektionens tolkning inte att kassan i sin information hänvisar till andra organisationers verksamhet i sådana fall då det är motiverat med tanke på kassans medlemmar och det offentliga uppdraget. En närmare beskrivning av övriga organisationers tjänster bör dock alltid lämnas till dessa organisationer, och kassorna får inte aktivt marknadsföra övriga tjänster. Finansinspektionen rekommenderar att kassorna särskilt ska sörja för att det inte uppstår en felaktig bild av kassans uppgift eller av vem som erbjuder tjänsten.

(7) Biträdande justitieombudsmannen anser i sitt avgörande som nämns ovan i stycke 5 att om arbetslöshetskassan upptäcker att fackförbundets information är felaktig eller inexakt med tanke på arbetslöshetskassornas verksamhet eller självständighet, bör kassan ingripa

och begära förbundet att korrigera informationen. Enligt Finansinspektionens tolkning kan samma princip även tillämpas på övriga organisationers än fackförbundens information.

9 Utläggning av verksamhet och upphandling i arbetslöshetskassorna

9.1 Villkor för utläggning av verksamhet

(1) Arbetslöshetskassorna är inte myndigheter, men de sköter ett offentligt uppdrag och utövar offentlig makt. Enligt 124 § i grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag. Arbetslöshetskassan kan inte överföra sin rätt att utöva offentlig makt, exempelvis att fatta beslut om förmån eller medlemskap, eftersom lagen om arbetslöshetskassor inte gör det möjligt att överföra offentlig makt till en annan part.

(2) Enligt 12 a § i lagen om försäkringskassor ska arbetslöshetskassans styrelse sörja för att arbetslöshetskassan har tillräcklig intern kontroll och tillräckliga riskhanteringssystem med beaktande av arten och omfattningen av kassans verksamhet.

ANVISNING (styckena 3–6)

(3) Enligt Finansinspektionens tolkning kan arbetslöshetskassan på entreprenad lägga ut endast sådana verksamheter som inte är förknippade med utövandet av offentlig makt. Sådana verksamheter är till exempel tjänster som stödjer kassans egentliga verksamhet, exempelvis administration av IT-system och tjänster för placeringsverksamhet.

(4) Enligt Finansinspektionens tolkning är tekniskt upprätthållande av ett medlemsregister eller mottagande av medlemsansökningar inte förenat med sådant utövande av offentlig makt som förhindrar utläggning av sådan verksamhet. Dessa ”tekniska” åtgärder som inte omfattar befogenheter att utfärda förvaltningsbeslut, kan även skötas av arbetslöshetskassans avtalspart på kassans vägnar. På grund av bestämmelserna om medlemskap i lagen om arbetslöshetskassor och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet bör kassan i ärendet beakta att mottagandet av ansökningar om medlemskap är förenat med rättsverkningar och att ansökningarna eventuellt innehåller uppgifter som är sekretessbelagda eller känsliga.

(5) Enligt Finansinspektionens tolkning kan arbetslöshetskassans avtalspart också tekniskt sköta hörandet vid uteslutande av en medlem ur kassan, till exempel skriva brevet om hörande till medlemmen. Avtal som gäller arbetslöshetskassans ombud och som hänför sig till mottagandet av medlemsansökningar och fattandet av beslut om antagande av medlem behandlas i medlemsanvisningarna.

(6) Enligt Finansinspektionens tolkning leder 12 a § i lagen om arbetslöshetskassor och stycke 8 i kapitel 5 i dessa föreskrifter och anvisningar till att arbetslöshetskassan ska försäkra sig om att parten som sköter den utlagda verksamheten har tillräckliga resurser och yrkeskunskap, finansiell handlingsförmåga och expertis innan beslut om utläggning på entreprenad fattas. Arbetslöshetskassan ska även ha förfaranden för att kunna bedöma

uppdragstagarens prestationer. Arbetslöshetskassan ska försäkra sig om att uppdragstagaren har skyddat de sekretessbelagda och konfidentiella uppgifterna om arbetslöshetskassan och dess medlemmar.

9.2 Om utläggning av särskilda verksamheter

9.2.1 Medlemsregister

ANVISNING (styckena 7–10)

(7) När kassan skaffar tjänster för förande av medlemsregister av en annan part, ska registret och användningen av det uppfylla villkoren i lagstiftningen (lagen om arbetslöshetskassor och bestämmelserna om uppgifters offentlighet, personregister och datasäkerhet) och tillämpningsanvisningarna. Arbetslöshetskassan ansvarar för medlemsregistret även när det förs av kassans avtalspart. Finansinspektionen rekommenderar att i avtal om medlemsregister ska avtalas tillräckligt noggrant om vilka uppgifter som framgår av registret och även om övriga faktorer i anslutning till registret.

(8) I medlemsanvisningarna konstateras att om någon annan part än arbetslöshetskassan behandlar uppgifterna i medlemsregistret, ska de uppgifter och skyldigheter som hör till behandlingen av registeruppgifterna, sekretessfrågor samt de frågor som ansluter sig till datasäkerheten fastställas i detalj till exempel i ett serviceavtal.

(9) Enligt bestämmelserna om medlemskap i arbetslöshetskassan avgörs inträdet som medlem för varje enskild person på basis av en skriftlig ansökan. Enligt Finansinspektionens tolkning innehåller lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om arbetslöshetskassor inte bestämmelser om gruppförsäkring, varför arbetslöshetskassan inte kan avtala till exempel med ett fackförbund om att förbundet försäkrar sina medlemmar i arbetslöshetskassan.

(10) Finansinspektionen rekommenderar att arbetslöshetskassan i avtalet med ett enskilt ombud eller en enskild sammanslutning ska inkludera i avtalet de åtgärder som avtalsparten är skyldig att vidta vid mottagandet av ansökningar samt avtalspartens övriga skyldigheter. Med tanke på tidpunkten för när medlemskapet börjar i arbetslöshetskassan är det viktigt att ombudet åläggs att registrera tidpunkten för när ansökan har tagits emot.

9.2.2 Uppbörd av medlemsavgifter

ANVISNING (styckena 11–12)

(11) Finansinspektionen rekommenderar att kassan, då den köper tjänster för uppbörd av medlemsavgifter av annan part, ska avtala om uppbörden av medlemsavgifter och redovisningen av dem tillräckligt noggrant. Kassan bör säkerställa att avtalsparten uppbär och redovisar de faktiska medlemsavgifterna per medlem till kassan. Om kassan avtalar om uppbörd av medlemsavgifter med en utomstående part ska den även avtala om att medlemsavgifterna redovisas vid kassan så ofta att det inte uppstår några likviditetsproblem för kassan till följd av att medlemsavgifterna innehas av parten som uppbär dem.

(12) Riksdagens biträdande justitieombudsman har i sitt svar 588/4/03 ansett att beloppet av den medlemsavgift som arbetslöshetskassan uppbär även ska framgå specificerat på

fackförbundets meddelande om uppbörd av medlemsavgift. Av den anledningen borde arbetslöshetskassan i avtalet om uppbörd av medlemsavgifter vid behov förplikta det fackförbund som fungerar som avtalspart att specificera arbetslöshetskassans medlemsavgiftsandel på meddelandet om uppbörd av medlemsavgift och på andra verifikat och handlingar som gäller uppbörden av medlemsavgift eller sörja för att beloppet av arbetslöshetskassans medlemsavgift på annat sätt kommer till medlemmarnas kännedom.

9.2.3 Beslut om medlemskap

ANVISNING (styckena 13–15)

(13) Enligt de medlemsanvisningar som Social- och hälsovårdsministeriet har utfärdat kan arbetslöshetskassan i undantagsfall, om de i anvisningarna nämnda villkoren uppfylls, ge beslutet om medlemskap i uppdrag till kassans ombud. I detta fall är utgångspunkten den att ombudet utifrån ett separat avtal kan anses vara anställd av kassan. Enligt medlemskapsanvisningarna är det kassans skyldighet att övervaka ombudens verksamhet och sörja bland annat för att ombuden har tillräcklig utbildning för sina uppgifter.

(14) Finansinspektionen anser att det är särskilt viktigt att ombuden som fattar beslut om medlemskap omfattas av den interna kontrollen eftersom beslut om medlemskap utgör utövande av offentlig makt.

(15) Enligt Finansinspektionens tolkning leder stycke 6 till att arbetslöshetskassan inte kan ge ett ombud rätt att fatta beslut om medlemskap förrän kassan har försäkrat sig om att ombudet har tillräcklig utbildning för uppgiften och att den interna kontrollen av ombudet är ändamålsenligt ordnad.

9.2.4 Placeringsverksamhet och datasystem

ANVISNING (styckena 16–17)

(16) Om kassan köper externa tjänster i anslutning till sin placeringsverksamhet ska enligt Finansinspektionens tolkning i avtalet beaktas till vilket ändamål medlen ska användas enligt lagen, kraven som kassans interna kontroll ställer, bestämmelserna om placeringsverksamheten enligt lagen om arbetslöshetskassor och bestämmelserna om placeringsverksamheten i kassans stadgar samt kassans placeringsplan som behandlas närmare i avsnitt 10.4.

(17) Finansinspektionen rekommenderar att kassan i avtal om datasystem särskilt ska beakta att kraven på datasäkerhet och sekretess även ska omfatta tjänsteleverantören. Utläggning på entreprenad förutsätter bland annat en fördelning av skyldigheterna och en definition av arbetsuppgifterna mellan arbetslöshetskassan och tjänsteleverantören, så att den önskvärda datasäkerhetsnivån kan upprätthållas. Kassan bör övervaka avtalspartens prestation. Datasystemen och datasäkerheten behandlas närmare i avsnitt 7.

9.3 Kostnadsfördelning

ANVISNING (styckena 18–20)

(18) När en kassa och dess avtalspart (exempelvis ett fackförbund) tillsammans upphandlar tjänster eller förnödenheter, ska enligt Finansinspektionens tolkning kostnaderna på grund av bestämmelsen om användning av arbetslöshetskassans medel delas enligt orsaksprincipen. Detta bör bland annat beaktas vid upphandlingen av datatjänster och personaltjänster och vid ordnandet av kassamöte. Beträffande sådana gemensamma upphandlingar ska det även beaktas att arbetslöshetskassan enligt Finansinspektionens tolkning är skyldig att iaktta lagen om offentlig upphandling.

(19) Vid fördelningen av kostnaderna ska det enligt Finansinspektionens tolkning beaktas att kassan endast kan delta i täckandet av sådana kostnader som uppkommer av verksamhet som hör till kassans bransch och som kan betraktas som nödvändiga förvaltningskostnader.

(20) Finansinspektionen rekommenderar att kassan regelbundet ska bedöma vad som är ändamålsenligast och förmånligast; att upphandla tjänsten eller att tillhandahålla den själv.

9.4 Reglering av offentlig upphandling

(21) I upphandlingslagen föreskrivs om de allmänna principer som ska iakttas vid offentlig upphandling samt de förfaranden som ska användas vid konkurrensutsättning av upphandlingar. Syftet med lagen är bland annat att effektivisera användningen av allmänna medel och att garantera jämlika möjligheter för leverantörer att erbjuda varor och tjänster vid anbudsförfaranden för offentlig upphandling. Jämlikhet förutsätter bland annat att upphandlingsbeslutet grundar sig på objektiva val- och bedömningskriterier som uppställts på förhand och som tillämpas på samma sätt på alla anbudssökanden.

(22) Anskaffning och hyrning av befintliga byggnader eller annan fast egendom har lämnats utanför upphandlingslagens tillämpningsområde. Tillämpningsområdet omfattar inte heller tjänster för emission, förvärv, försäljning eller överföring av värdepapper och finansiella instrument. Även transaktioner för att skaffa pengar eller kapital har lämnats utanför tillämpningsområdet, varför den upphandlande enhetens lån tagning inte omfattas av lagens konkurrensutsättningsskyldigheter. Däremot hör finansiella tjänster (försäkrings-, bank- och placeringstjänster) till lagens tillämpningsområde.

(23) Kraven på upphandlingsförfarandet grundar sig delvis på upphandlingens omfattning och i lagen fastställs både EU-tröskelvärden och nationella tröskelvärden för tillämpning av upphandlingslagen. Arbetslöshetskassan ska konkurrensutsätta sin upphandling som omfattas av lagens tillämpningsområde på det sätt som föreskrivs i lagen.

ANVISNING (styckena 24–26)

(24) Enligt Finansinspektionens tolkning är arbetslöshetskassan en i 6 § 1 mom. 4 p. i upphandlingslagen avsedd upphandlande enhet eftersom den uttryckligen har inrättats för att tillgodose behovet av ett sådant allmänt intresse som inte har industriell eller kommersiell karaktär och vars verksamhet, och således även ledning, står under kontroll av en statlig myndighet.

(25) Offentlig upphandling som en arbetslöshetskassa kan göra är till exempel upphandling av kontorsmöbler och utrustning, betalningssystem och experttjänster samt placeringstjänster. Lagen ska tillämpas då en arbetslöshetskassa gör en ny upphandling eller när det gällande avtalet upphör, men tillämpandet av lagen kan också komma ifråga då villkoren i ett gällande avtal ändras (t.ex. vederlaget som betalas för tjänsten).

(26) Rådgivningsenheten för offentlig upphandling har på sin webbplats information om bland annat planering av upphandling, uppgörande av anbudsförfrågan, annonsering och upphandlingsbeslut. Rådgivningsenheten ger avgiftsfritt råd i frågor om offentlig upphandling.

9.5 Avtalens innehåll och beslut som gäller innehållet

ANVISNING (styckena 27-32)

(27) Enligt Finansinspektionens tolkning är utgångspunkten att kassans styrelse fattar beslut om utläggning på entreprenad och serviceavtal som har väsentlig betydelse för kassans verksamhet. Beslutsrätten behandlas närmare i avsnitt 4 i dessa föreskrifter och anvisningar.

(28) Enligt Finansinspektionens tolkning får en jävig person (i allmänhet en medlem av kassans styrelse eller kassadirektören) inte delta i beslut om avtal. Bestämmelserna om jäv behandlas i avsnitt 4 i dessa föreskrifter och anvisningar.

(29) Finansinspektionen rekommenderar att arbetslöshetskassan, då den bereder och ingår avtal, ska fästa speciell uppmärksamhet vid att det som avtalet gäller motsvarar bestämmelserna i lagstiftningen om arbetslöshetskassor och kassans stadgar. Kassan kan till exempel inte avtala om att ta emot medlemsansökningar på annat sätt än vad som fastställs i lagen och kassans stadgar.

(30) Kassornas avtal handlar om användning av offentliga medel och därför rekommenderar Finansinspektionen att kassorna ska göra skriftliga avtal. Detta kan också motiveras med övervakningsaspekter, samt med att det vid eventuella tvister inte uppstår samma bevisföringsproblem med skriftliga avtal som med muntliga avtal.

(31) Finansinspektionen rekommenderar att de köpta tjänsterna och det vederlag som betalats för dem ska framgå av serviceavtalet eller andra avtal. Då ett serviceavtal ingås till exempel med ett fackförbund, bör det observeras att muntliga eller ”tysta” avtal om utbyte av kassans och fackförbundets personalinsatser inte bör ingås. Också till exempel konsultationstjänster som arbetslöshetskassan köper av en extern part bör avtalas skriftligen. Tillräckligt noggranna avtal kan också förebygga tolkningsproblem.

(32) Finansinspektionen rekommenderar att arbetslöshetskassan i avtalet ska fastställa det vederlag som kassan betalar antingen som ett penningbelopp eller på så sätt att kassan tillräckligt noggrant avtalar om grunderna för fastställande av vederlaget eller principerna för kostnadsfördelningen. Om kassan i ett och samma avtal avtalar om flera olika tjänster eller förnödenheter, bör det vederlag som betalas för var och en av dessa specificeras tillräckligt noggrant.

9.6 Sammanfattning av frågor som ska beaktas vid utläggning på entreprenad

När arbetslöshetskassan lägger ut verksamheter på entreprenad rekommenderar Finansinspektionen att speciellt följande ska beaktas:

1) Handlar det om en verksamhet som kassan kan lägga ut på entreprenad
   - offentlig makt kan inte överföras genom avtal (förvaltningslagen och lagen om arbetslöshetskassor)
   - bestämmelserna om kassans uppgift och användning av medel och kassans stadgar
   - självständighetsvillkoret (lagen om arbetslöshetskassor)
   - krav som den interna kontrollen och hanteringen av risker ställer (lagen om arbetslöshetskassor, bestämmelserna om intern kontroll och riskhantering)

2) Lagen om offentlig upphandling
   - är det fråga om upphandling, på vilken ovan nämnda lag ska tillämpas (tröskelvärden)
   - om tröskelvärdena överskrids ska upphandlingen följa det föreskrivna förfarandet

3) Avtalets innehåll och beslut som gäller innehållet
   - avtalsvillkoren är förenliga med lagen om arbetslöshetskassor och kassans stadgar
   - övrig lagstiftning (bl.a. personregister, handlingars offentlighet, datasäkerhet)
   - avtalet bör vara tillräckligt noggrant och specifikt
   - särskild uppmärksamhet ska fästas vid viktiga avtalsobjekt (bl.a. medlemsregister, datasystem)
   - ”nödvändiga förvaltningskostnader”, användningen av kassans medel är begränsad
   - orsaksprincipen och kassans uppgift (om ”gemensamma” kostnader delas med avtalsparten)
   - vem har rätt att ingå avtal på kassans vägnar (lagen om arbetslöshetskassor, kassans stadgar och föreskrifter)
   - jävsfrågor (förvaltningslagen)

4) Övervakning och uppföljning
   - skyldighet att övervaka utlagda funktioner
   - kassans styrelse och/eller kassadirektören har övervakningsskyldighet
   - rapportering och förfarande genom vilket kassan kan övervaka avtalspartens prestation

10 Finansiering och solvens

(1) Finansinspektionens rätt att utfärda tvingande föreskrifter om utjämningsfonden grundar sig på 10 § i statsrådets förordning om verkställighet av lagen om arbetslöshetskassor. Finansinspektionens rätt att utfärda tvingande föreskrifter om utjämningsfonden grundar sig på 23 a § i lagen om arbetslöshetskassor.

10.1 Finansieringsandelar

(2) Arbetslöshetskassan har rätt att för finansieringen av sina förmånskostnader erhålla statsandel och arbetslöshetsförsäkringsfondens andel i enlighet med lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998). Såsom statens andel och arbetslöshetsförsäkringsfondens andel som hänför sig till förvaltningskostnaderna betalas därtill ersättning i enlighet med 26 § i lagen om arbetslöshetskassor. Andelarna betalas per kalenderår.

(3) Om arbetslöshetskassans medlemsantal är under 8000, minskas finansieringsandelen i förhållande till medlemsantalet. I dylika situationer kan kassan dock söka dispens hos Social- och hälsovårdsministeriet för full finansieringsandel. Social- och hälsovårdsministeriet kan på framställning av Finansinspektionen bevilja dispens av särskilda skäl.

(4) Social- och hälsovårdsministeriet fattar på framställning av Finansinspektionen beslut om de statsandelar som hänför sig till arbetslöshetsdagpenningar, alterneringsersättningar samt om de statsandelar som hänför sig till förvaltningskostnader.

ANVISNING (stycke 5)

(5) Arbetslöshetskassan ska årligen lämna en ansökan om statens och arbetslöshetsförsäkringsfondens finansieringsandelar till Finansinspektionen senast den 30 april. Ansökan ska bygga på kassans bokslut Ansökan lämnas in elektroniskt enligt Finansinspektionens föreskrift och anvisning 1/2011. Tillsammans med ansökan ska kassan lämna in kopior av följande handlingar:
– balansbok
– specifikation av balansräkningen
– specifikation av noterna
– revisionsberättelse
– mötesprotokoll av den styrelse som har fastställt bokslutet
– andra eventuella bilagor.

10.2 Utjämningsfond

FÖRESKRIFT (styckena 6–8)

(6) Minimibeloppet för en löntagarkassas utjämningsfond är 100 procent och maximibeloppet 400 procent av de förmånskostnader och förvaltningskostnader som kassan själv ansvarar för.

(7) Minimibeloppet för en företagarkassas utjämningsfond är 250 procent och maximibeloppet 700 procent av de förmånskostnader och förvaltningskostnader som kassan själv ansvarar för.

(8) Om kassans utjämningsfond understiger minimibeloppet eller överstiger maximibeloppet bör kassan omedelbart vidta åtgärder så att fondens belopp ligger mellan minimi- och maximigränserna. Utjämningsfondens funktion som en buffert mot medlemsavgiftsfluktuationer under konjunkturväxlingar förutsätter att fondens belopp ligger betydligt över miniminivån i normala situationer.

10.3 Förslag om medlemsavgifter

(9) Enligt 19 § i lagen om arbetslöshetskassor fastställer Finansinspektionen arbetslöshetskassornas medlemsavgifter på framställning av kassan med beaktande av vad som bestäms om utjämningsfonder i 20 § i lagen om arbetslöshetskassor. När kassan ansöker om fastställande av medlemsavgiften ska den i enlighet med 9 § i statsrådets förordning om verkställighet av lagen om arbetslöshetskassor till sin ansökan foga budgeten för följande år och en kalkyl över medlemsavgiftens tillräcklighet med beaktande av utbetalda arbetslöshetsdagpenningar, utbildningsstöd, alterneringsersättningar, förvaltningskostnader och överföringar till utjämningsfonden.

ANVISNING (styckena 10–11)

(10) Ett av styrelsen godkänt förslag till kassans medlemsavgift med tabeller och separata motiveringar ska skickas till Finansinspektionen årligen senast den 15 oktober. Finansinspektionen skickar årligen i början av september ett brev om fastställandet av medlemsavgifterna till kassorna, i vilket meddelas kassorna sådana bakgrundsuppgifter som behövs för förslaget till medlemsavgift.

(11) Kalkyltabellerna i anslutning till förslaget om medlemsavgiften finns på Finansinspektionens webbplats. Arbetslöshetskassan ska fylla i de uppgifter som krävs i tabellerna med den noggrannhet som tabellerna förutsätter. Kalkylprogrammet räknar ut alternativa belopp för medlemsavgiften. På basis av resultatet av uträkningen gör kassan sitt eget förslag till medlemsavgiftens belopp till Finansinspektionen.

10.4 Placeringsplan

(12) Arbetslöshetskassans styrelse ska med stöd av 23 a § i lagen om arbetslöshetskassor göra upp en placeringsplan för hur arbetslöshetskassans medel ska placeras. Placeringsplanen ska vara tillräcklig i förhållande till omfattningen och kvaliteten av arbetslöshetskassans placeringsverksamhet.

FÖRESKRIFT (styckena 13–17)

(13) Med placeringsplanen som uppgörs årligen styr styrelsen genomförandet av placeringsverksamheten i praktiken. Placeringsplanen uppgörs med beaktande av arbetslöshetskassans verksamhetsomgivning, kostnader som arbetslöshetskassan själv ansvarar för samt bestämmelserna som gäller utjämningsfonden och Finansinspektionens föreskrifter.

(14) Placeringsplanen godkänns av arbetslöshetskassans styrelse. Den av styrelsen godkända placeringsplanen för följande år efter bokslutet ska skickas till Finansinspektionen som e-postbilaga till tyottomyysvakuutus@finanssivalvonta.fi före utgången av den första månaden i följande räkenskapsperiod. Styrelsen ska följa upp förverkligandet av placeringsplanen och hålla planen uppdaterad. *(Given 2.2.2016, träder i kraft 1.3.2016)*

(15) Placeringsplanens omfattning och detaljer ska återspegla arten hos den enskilda arbetslöshetskassans placeringsverksamhet. Ju mer komplex eller riskbenägen kassans placeringsverksamhet är desto mer detaljerad ska dess placeringsplan med andra ord vara.

(16) Placeringsplanen ska även innehålla principerna för den rapportering som arbetslöshetskassan styrelse tillämpar för att följa upp genomförandet av placeringsverksamheten. Rapporteringen till styrelsen ska ske regelbundet och tillräckligt ofta och vara heltäckande för att styrelsen i enlighet med sitt ansvar ska kunna övervaka och styra utvecklingen av placeringsverksamheten. Styrelsen ska även fästa uppmärksamhet vid att rapporteringen är självständig.

(17)

Placeringsplanen ska innehålla minst följande punkter:

1. De allmänna principerna och målen för placeringsverksamheten
    a. allmänna principer för placeringsverksamhetens inriktning, till exempel diversifieringsmålsättningar, avkastningsmålsättningar på lång sikt för de olika tillgångsslagen, likviditetsmålsättningar för placeringar och principer för säkring av placeringar (såsom säkerheter för skuldförbindelser)
    b. principerna för användning av derivat
    c. principerna för säkring av valutarisk
    d. målsättning för utjämningsfondens nivå och riskbedömning av dess tillräcklighet
    e. de principer genom vilka medel kan överföras till bolag som ägs av arbetslöshetskassans medlemmar eller vars styrelse eller ledning har medlemmar av arbetslöshetskassans styrelse eller arbetslöshetskassans revisorer.
    f. principerna för användning av förmögenhetsförvaltare
2. Placeringsstrategi för nästa år
    a. krav på avkastning och placeringarnas likviditet
    b. utsikterna på placeringsmarknaden och olika utvecklingsscenarier (grundläggande scenario, bra eller dåligt scenario)
    c. förväntad avkastning på tillgångsklasserna under följande 12 månaders period i olika utvecklingsscenarier
    d. beskrivning av riskerna förknippade med de olika tillgångsklasserna
    e. grundallokering och dess förväntade avkastning och risknivå
    f. allokeringar, förväntad avkastning och risknivåer för bra och dåliga scenarier

   g. utjämningsfondens risktålighet
   h. solvensutvecklingen enligt grundallokeringen
3. Detaljerade gränser som styr förverkligandet av placeringsverksamheten
   a. limiter som styrelsen fastställt och som ska beskriva styrelsens riktlinjer för den eftersträvade risknivån gränser för enskilda placeringsobjekt och rörelsegränser per tillgångsklass i grundscenariot, inklusive derivatinstrument
   b. de gränser för beslutsfullmakter som styrelsen ställer för den verkställande ledningen och externa aktörer
4. Minimikrav på upplysningar i den regelbundna rapporteringen till styrelsen. Rapporteringen bör innehålla minst följande uppgifter:
   a. placeringstillgångarnas (portföljens) allokering och dess avvikelse från grundallokeringen
   b. portföljens risknivå och dess största enskilda risker
   c. de viktigaste förvärven och försäljningarna efter föregående rapporteringsperiod
   d. portföljens avkastning från och med början av året.

11 Bokföring, bokslut och verksamhetsberättelse

11.1 Allmänna bestämmelser om bokföring och bokslut

(1) Finansinspektionens rätt att meddela tvingande föreskrifter om bokföring och bokslut bygger på 4 kap. 13 § i LAK.

11.1.1 Allmänt

FÖRESKRIFT (styckena 2–5)

(2) Arbetslöshetskassan ska för varje räkenskapsperiod upprätta ett bokslut som består av

- en *balansräkning*, som ger en bild av den ekonomiska ställningen på balansdagen,
- en *resultaträkning*, som beskriver hur resultatet har uppkommit,
- uppgifter som ska lämnas i noter till balansräkningen och resultaträkningen (*noter*).

(3) Till bokslutet ska bifogas en verksamhetsberättelse. Bokslutet och verksamhetsberättelsen ska ge en rättvisande bild av resultatet av den bokföringsskyldiges verksamhet och om dennes ekonomiska ställning.

(4) Bokföring och avstämning av förmånskostnader och finansieringsandelar ska göras månadsvis och inom en månad efter kalendermånadens utgång. Även övriga affärshändelser bokförs månadsvis eller med annan motsvarande periodindelning inom två månader efter kalendermånadens eller periodens slut. Kontantbetalning ska utan dröjsmål noteras kronologiskt i bokföringen för varje dag.

(5) Om förvaltningen av placeringarna har lagts ut på entreprenad kan placeringarna upptas i bokföringen enligt tillgångsslag i enlighet med portföljrapporten.

11.1.2 Förteckning över bokföringar och material, specifikationer till balansräkningen och till noterna samt förvaring av bokföringsmaterialet

(6) Bestämmelser om förteckning över bokföringar och annat material som ansluter sig till det finns i 2 kap. 7a § i BFL. Enligt 5 kap. 1 § i BFF ska bokslutet verifieras med specifikationer till balansräkningen *(Given 2.2.2016, träder i kraft 1.3.2016)*

(7) Tiden för bevarande av bokföringsmaterial fastställs i 2 kap 10 § i BFL.

FÖRESKRIFT (styckena 8–9)

(8) Arbetslöshetskassans styrelse och arbetslöshetskassans direktör skriver under arbetslöshetskassans bokslut och verksamhetsberättelse.

(9) Specifikationer till noter om personal och medlemmar i förvaltningsorgan ska förtecknas per grupp. Över förändringarna ska föras en förteckning eller särskild bokföring under räkenskapsperioden, om uppgifterna inte framgår av huvudbokföringen.

11.2 Återkrav

(10) De förmåner som arbetslöshetskassorna betalar ut finansieras i huvudsak med medel från staten och arbetslöshetsförsäkringsfonden. Statens och arbetslöshetsförsäkringsfondens andelar specificeras för varje enskild betalningshändelse i samband med utbetalningen och uppgifterna om andelarna anges i betalningssystem för förmåner. Med dessa uppgifter som grund får arbetslöshetskassan per kalenderår en statsandel och en andel från arbetslöshetsförsäkringsfonden. Social- och hälsovårdsministeriet beslutar på framställning av Finansinspektionen om de slutliga andelarna för varje kalenderår retroaktivt.

(11) En förnyad behandling av ett förmånsärende och ett återkrav av förmånen medför förändringar i finansieringsandelarna. När en person inte har haft rätt till en utbetald förmån, har arbetslöshetskassan inte rätt att från staten och arbetslöshetsförsäkringsfonden få någon andel för den aktuella förmånen. Arbetslöshetskassan har dock rätt till finansieringsandelar om det finns lagstadgade skäl att avstå från återkravet eller från återkravet av den överstigande delen vid en för stor utbetalning.

(12) Med en korrigering i betalningsregister avses i detta sammanhang en åtgärd för att eliminera ett belopp som motsvarar en för stor utbetalning elimineras ur arbetslöshetskassans betalningsregister och korrigeringens tidsperiod antecknas.

(13) Med motkorrigering avses en åtgärd för att tillföra ett belopp som motsvarar en icke återkrävd utbetalning till arbetslöshetskassans betalningsregister och korrigeringens tidsperiod antecknas.

11.2.1 Korrigeringar i betalningsregistret på grund av återkrav och upptagningar i bokföringen

FÖRESKRIFT (stycke 14)

(14) Korrigeringar på grund av återkrav utförs i betalningsregistret och upptas i bokföringen enligt bestämmelserna och anvisningarna i detta kapitel.

11.2.2 Tidpunkt för en korrigering i betalningsregistret

FÖRESKRIFT (styckena 15–18)

(15) Betalningsregistret för förmåner ska vara så aktuellt som möjligt. Därför görs en betalningsregisterkorrigering på grund av en ny behandling av ett förmånsärende senast då det nya förmånsbeslutet har meddelats. Om arbetslöshetskassan avstår från återkravet

helt eller delvis eller om en del av förmånen inte återkrävs, görs den motkorrigering som detta medför då återkravsbeslutet har meddelats. I praktiken meddelas ett återkravsbeslut i allmänhet samtidigt med det nya förmånsbeslutet och därför görs korrigeringen av betalningsregistret och en eventuell motkorrigering samtidigt.

(16) Då arbetslöshetskassan efter meddelat återkravsbeslut avstår från återkrav av en överbetald förmån utifrån 11 kap.10 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (ändamålsenlighet, oskäliga kostnader), görs motkorrigeringen för det belopp som inte återkrävs i samband med beslutet om att avstå från återkravet.

(17) När en pensions- eller försäkringsanstalt återför en för stor utbetalning utifrån 11 kap.14 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa korrigeras betalningsregistret senast då pensionsanstalten återför betalningen till arbetslöshetskassan. Om flera pensions- eller försäkringsanstalter återför betalningen görs korrigeringar i betalningsregistret senast då alla pensions- eller försäkringsanstalter har redovisat sin andel till arbetslöshetskassan.

(18) Om innehållet i det nya förmånsbeslutet eller återkravsbeslutet senare ändras genom beslut i en besvärsinstans eller någon annan motsvarande orsak, görs de slutliga korrigeringarna i betalningsregistret i det skede då det finns ett lagakraftvunnet beslut i ärendet.

11.2.3 Penningbelopp som ska korrigeras i betalningsregistret

FÖRESKRIFT (styckena 19–21)

(19) I betalningsregistret korrigeras bruttobeloppet av en för stor förmånsutbetalning. Det samma gäller då nettobeloppet av en för stor betalning kan återkrävas av mottagaren.

(20) I betalningsregistret korrigeras hela bruttobeloppet av en för stor förmånsutbetalning även när en pensions- eller annan försäkringsanstalt återför en överbetalning utifrån 11 kap.14 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

(21) När arbetslöshetskassan har beslutat att helt eller delvis avstå från ett belopp som ska återkrävas utifrån 11 kap.10 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (rimlighet eller ett litet belopp), har arbetslöshetskassan rätt att få finansieringsandelar för det belopp som kassan avstått från. I sådana fall redovisas först hela det återkrävda beloppet som avskrivning i betalningsregistret och sedan görs en separat motkorrigering för den del av det återkrävda beloppet som kassan avstått från. Motsvarande handlingssätt används när arbetslöshetskassan inte återkräver en del av en för stor betalning utifrån 11 kap.10 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (retroaktiv pension på grund av arbetsoförmåga och pensionsanstalts återkrav).

11.2.4 Bokföring

FÖRESKRIFT (styckena 22–28)

(22) De korrigeringar som görs i betalningsregistret på grund av en ny behandling av ett förmånsärende och på grund av återkrav ska registreras i bokföringen utan dröjsmål. Det bruttobelopp som ska återkrävas upptas som minskning av utbetalda förmåner i resultaträkningen och som tillgång i balansräkningen.

(23) Detsamma gäller alla återkrav, även om ett för stort belopp återkrävs till exempel genom kvittning eller genom återföring från pensions- eller försäkringsanstalten. Då upptagningen i bokföringen utförs så samtidigt som möjligt med korrigeringen i betalningsregistret, kan uppgifterna avstämmas per kalendermånad.

(24) När kassan kostnadsför en sådan återkravsfordran som inte kan indrivas och som inte uppfyller kraven i givna anvisningar och föreskrifter för förnyad finansieringsandel används kontot Kostnadsföring av återkravsfordringar.

(25) Om kassan senare lyckas indriva sådana återkravsfordringar som kassan tidigare bokfört som sin egen kostnad, ska denna intäkt bokföras på resultaträkningskontot Övriga intäkter av försäkringsverksamheten.

(26) Balansräkningens återkravsfordringar bokförs i övriga fordringar under kortfristiga fordringar bland rörliga aktiva genom användning av följande konton:

- återkravsfordringar hos medlemmar
- återkravsfordringar hos skattemyndigheten.

(27) Om arbetslöshetskassan efter pensions- eller försäkringsanstaltens återbetalning har beslutat att avstå från en del av det återkrävda beloppet eller från att återkräva den återstående delen av den för stora förmånsutbetalningen, eller om beloppet inte återkrävs utifrån lag, bokförs det belopp, som man enligt grunderna i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har beslutat att avstå från och som inte återkrävs, som minskning av återkravsfordringarna i balansräkningen och ökning av utbetald dagpenning i resultaträkningen.

(28) Vid upptagning av förmånsutgifter, återkrav eller korrigeringar av dessa i bokföringen ska kontona enligt bilaga 11.8 användas. Arbetslöshetskassan kan även använda en mer detaljerad uppdelning än de angivna kontona i bokföringen.

11.2.5 Finansieringsandelar i vissa specialsituationer

FÖRESKRIFT (avsnitt 29)

(29) Arbetslöshetskassan har rätt att få finansieringsandelar för en överbetalning av förmån som inte återkrävts då gäldenären har godkänt ett skuldsaneringsprogram, kassans skuld har ingått i skuldsaneringen och skuldsaneringen har avslutats enligt skuldsaneringsprogrammet.

11.3 Hantering och värdering av placeringar och fordringar i bokföringen

(30) Tillgångar och skulder värderas enligt värderings- och periodiseringsbestämmelserna i 5 kap. i BFL.

Bestående aktiva

11.3.1 Placeringar

11.3.1.1 Fastighets- och bostadsaktier

FÖRESKRIFT (styckena 31–32)

Anskaffningsutgift

(31) I anskaffningsutgifter för fastighets- och bostadsaktier och andelar aktiveras de överlåtelseskatter och förmedlingsprovisioner som erlagts vid anskaffningen samt kostnader för grundläggande förbättringar som utförts på dessa i fråga om finansieringsvederlaget.

(32) Om fastighetsaktiebolaget uppbär ett vederlag för finansieringen av den grundläggande förbättringen, kan vederlagen aktiveras i aktiernas anskaffningsutgifter till den del fastighetsbolaget har fonderat finansieringsvederlaget.

ANVISNING (stycke 33)

(33) Finansinspektionen rekommenderar att kostnader för grundläggande förbättringar som utförs på bostadsaktier i arbetslöshetskassans besittning aktiveras i Övriga långfristiga utgifter under materiella tillgångar i balansräkningen.

FÖRESKRIFT (styckena 34–36)

Värdering i bokslutet

(34) Värderingsprincipen för fastighetsaktier som är i arbetslöshetskassans eget kontorsbruk är den totala förmågan att generera intäkter vid utövandet av den egentliga verksamheten. Som värderingsprincip för att kunna generera avkastning på placeringsaktier används aktiernas sannolika verkliga marknadspris (överlåtelsepris), som kan värderas till exempel utgående från den avkastning hyresintäkterna ger på sysselsatt kapital.

(35) Om det i fråga om placeringsaktierna finns anledning att misstänka att aktiernas värde har minskat permanent på grund av det allmänna marknadsläget eller tillgänglig information för värdebestämning, ska aktiernas marknadsvärde utredas utifrån en värdering från en opartisk expert.

(36) Om värdet på aktier är permanent lägre än den anskaffningsutgift som återstår vid räkenskapsperiodens slut, ska nedskrivningen bokföras i resultaträkningen i nedskrivningar på placeringar bland bestående aktiva.

11.3.1.2 Övriga aktier och andelar

FÖRESKRIFT (styckena 37–46)

Anskaffningsutgift

(37) I anskaffningsutgiften för aktier och andelar inkluderas anskaffningspriset (inköpspriset) samt övriga direkta utgifter i samband med anskaffningen såsom en eventuell överlåtelseskatt och förmedlingsprovision.

Aktieemission mot betalning, nytt företag

(38) Det nominella värdet och den eventuella överkurs som erlagts för en aktie samt eventuella förmedlingsprovisioner bokförs i aktieemissioner mot betalning på lämpligt balanskonto. Överlåtelseskatt betalas inte vid aktieemission.

Nyemission, tidigare ägare

(39) När den tidigare aktieägaren utnyttjar sin företrädesrätt att teckna aktier när aktiekapitalet höjs, bokförs det belopp som betalas vid nyemissionen samt eventuella kostnader i anslutning till aktieteckningen som ett tillägg till det ursprungliga aktieinnehavet på avsett balanskonto.

(40) Anskaffningsutgiften per aktie efter aktieteckningen beräknas genom att summera de tidigare och de nya aktiernas anskaffningsutgifter samt dividera summan med det nya aktieantalet (=medelpris vägt med anskaffningsantal).

(41) En ny akties värde bildas av värdet på de teckningsrätter som behövs för teckningen och aktiens teckningspris samt eventuella kostnader för teckningsuppdraget.

(42) Fondemission (=gratisemission) medför ingen registrering i bokföringen, eftersom värdet på det totala aktieinnehavet inte förändras. Om teckningen medför kostnader bokförs dessa på avsett balanskonto. Anskaffningsutgiften per aktie efter teckningen beräknas enligt medelprismetoden.

Värdering i bokslutet.

(43) Om placeringens sannolika intäkt i framtiden är permanent lägre än den återstående anskaffningsutgiften, bokförs skillnaden i resultaträkningen i Nedskrivning av placeringar bland bestående aktiva.

<u>Sannolikt verkligt marknadspris (överlåtelsepris)</u>

(44) Aktiernas och andelarnas sannolika överlåtelsepris bestäms enligt läget på bokslutsdagen enligt följande:

- om aktierna och andelarna noteras offentligt på bokslutsdagen, kan den sista avslutskursen på bokslutsdagen anses som överlåtelsepris eller, om inget avslut genomförts, motsvarande köpnotering eller, om bokslutsdagen inte är en börsdag eller om notering saknas, den motsvarande sista kursen före denna dag
- om den sista tillgängliga avslutskursen inte kan anses som tillförlitlig grund för aktiernas och andelarnas verkliga marknadsvärde, kan det vägda medeltalet av avslutskurserna under de tre senaste handelsdagarna eller något annat sannolikt värde användas.
- vid bestämningen av aktier som inte är noterade kan företagets bokslutsuppgifter användas som hjälp. Företagets resultatutveckling och företagets allmänna branschutsikter ger indikationer på riktningen i aktiernas värdeutveckling. En akties verkliga värde ska värderas särskilt försiktigt när handeln med aktierna inte sker på den offentliga marknaden.

(45) Grunderna för bestämningarna ska anges i en not till upprättandet av redovisningsprinciper.

(46) Börsbolag kan ibland betala utdelning i form av ett annat bolags aktier. I detta fall bokförs utdelningsavkastning enligt värdet på de mottagna aktierna som utdelningsavkastning i resultaträkningen och som ökning av aktier i balansräkningen.

ANVISNING (stycke 47)

(47) Finansinspektionen rekommenderar att kassorna vid bestämningen av anskaffningsutgiften för aktier och andelar av samma slag ska använda medelprisprincipen (som anskaffningsutgift betraktas medelvärdet av de verkliga anskaffningsutgifterna vägt mot motsvarande anskaffningsantal).

11.3.1.3 Fondplaceringar

(48) Placeringsfonden indelas i placeringsfondandelar som i princip är både tillväxtandelar (A-andelar) och avkastningsandelar (B-andelar). För tillväxtandelen utdelas ingen årlig avkastningsandel, utan avkastningen höjer värdet på andelsägarens fondandel.

FÖRESKRIFT (styckena 49–51)

Anskaffningsutgift och värdering i bokslutet.

(49) I fondandelens anskaffningspris inkluderas eventuella teckningsprovisioner och dylika kostnader. Fondandelarna värderas i bokslutet på samma sätt som aktier. När marknadsvärdet är bestående lägre än det återstående värdet i balansräkningen kostnadsförs skillnaden som utgift under Nedskrivning bland bestående aktiva. Återföringar av nedskrivningar bokförs i resultaträkningen under avsedd punkt.

(50) Om alla andelar i en bestämd fond avyttras, bokförs skillnaden mellan den återstående anskaffningsutgiften i balansräkningen och försäljningspriset i Övriga placerings- och finansieringsintäkter och -kostnader i resultaträkningen. Eventuella försäljningsprovisioner och dylika kostnader kan dras av direkt från försäljningspriset och beaktas som rättelsepost i försäljningsvinsten eller -förlusten.

(51) Arbetslöshetskassan ska upprätthålla uppgifter om fondandelarnas anskaffningsutgifter per anskaffningspost (anskaffningsdatum, fondnamn, andelarnas antal, anskaffningsutgift) för uppföljning av försäljningar och inköp.

ANVISNING (stycke 52)

(52) Om endast en del andelar säljs i en bestämd fond, rekommenderar Finansinspektionen att kassorna ska använda anskaffningsutgifternas medelvärde vägt med anskaffningsbelopp som det anskaffningsvärde som dras av från försäljningspriset för de andelar som ska säljas.

11.3.1.4 Placeringar i masskuldebrevslån

FÖRESKRIFT (styckena 53–63)

Anskaffningsutgift

(53) Om ett masskuldebrevlån köps under pågående ränteperiod, måste kupongränta för tiden mellan föregående räntebetalningsdag och inköpsdagen betalas till den tidigare

innehavaren, dvs. säljaren. Den upplupna räntan som betalats till den tidigare innehavaren bokförs som aktiv resultatreglering.

(54) När marknadsräntan sjunker, kan det vara nödvändigt att betala ett högre inköpspris för ett masslån än det nominella värdet (överkurs). När marknadsräntenivån höjs kan betalningen för ett masslån vara lägre än det nominella värdet (underkurs). En över- respektive underkurs bokförs som en del av anskaffningsutgiften, det vill säga att kursen redovisas på det konto i bokföringen där skuldebrevet är bokfört.

Periodisering av ränteintäkten i bokslutet

(55) Ett skuldebrevs nominella ränta periodiseras från senaste räntebetalningsdag till bokslutstidpunkten. Om skuldebrevet är köpt efter senaste räntebetalningsdag beräknas ränta endast från inköpstidpunkten till bokslutstidpunkten. Om räntan räknas från senaste räntebetalningsdag, ska den ränta som i samband med köpet redan upptogs i resultatregleringar dras av. Ränteintäkten anges i resultaträkningen under Ränteintäkt på placeringar bland bestående aktiva.

(56) Om ett skuldebrev upptas till överkurs/underkurs, bokförs den enligt lånetiden beräknade relativa andelen av periodiseringen som ökning/minskning under Ränteintäkter på placeringar bland bestående aktiva i resultaträkningen. I balansräkningen ökar/minskar upplösningen av periodiseringen den återstående anskaffningsutgiften.

Värdering i bokslutet.

(57) Fordringar upptas i balansräkningen till sitt sannolika värde.

(58) Masskuldebrev som noteras på sekundärmarknaden och som kassan inte har för avsikt att sälja före förfallodagen kan dock värderas till anskaffningsvärdet i stället för marknadsvärdet även om marknadsräntorna efter placeringstidpunkten har höjts och masskuldebrevets verkliga värde är lägre än anskaffningsvärdet.

(59) Nedskrivning ska alltid bokföras om gäldenärens kreditvärdighet har försämrats så att återbetalningen av det investerade kapitalet och betalningen av räntan enligt lånevillkoren äventyrats. En nedskrivning bokförs i resultaträkningen i Nedskrivningar av placeringar bland bestående aktiva.

11.3.1.5 Indexbundna masskuldebrevslån

(60) Avkastningen på indexbundet masskuldebrevslån (nedan indexlån) är i allmänhet bundet till ett aktieindex som avspeglar kursutvecklingen för ett eller flera värdepapper på marknaden. Enligt skuldebrevets villkor får placeraren i allmänhet tillbaka ett belopp som motsvarar lånets nominella kapital, förutom om lånets emittent är insolvent. Indexlån är till exempel indexobligationer och aktieindexlån.

(61) I omvända indexlån är avkastningen garanterad, men placeraren bär en risk för att han kanske inte får tillbaka hela sitt kapital när lånet förfaller.

(62) Vid indexlån tar placeraren i huvudsak endast en avkastningsrisk när han enligt skuldebrevets villkor får tillbaka kapitalets nominella belopp. Placeraren kan även utsättas för en valutakursrisk, om lånet säljs i andra valutor än euro.

(63) Indexlånet kan sägas bestå av ett nollkuponglån eller, om instrumentet är förknippat med en låg nominell ränta, av lågavkastande skuldebrev samt en option vars avkastning är beroende av det avtalade indexets utveckling.

FÖRESKRIFT (stycke 64)

(64) Indexlån och andra motsvarande sammansatta instrument med inbäddat/inbäddade derivatinstrument, uppdelas i bokföringen i ett värdavtal och ett derivatkontrakt och båda värderas separat enligt principen om det lägsta värdet. Alternativt kan det sammansatta instrumentet bokföras och värderas som en helhet. Detsamma gäller även i det fallet att lånekapitalet är säkrat.

ANVISNING (styckena 65–68)

(65) Finansinspektionen rekommenderar att om indexlån och övriga motsvarande sammansatta instrument indelas i bokföringen i skuldebrevets del och derivat (options andel) ska anvisningarna i styckena 66–68 iakttas.

(66) Enligt skuldebrevets förfallodag beräknas ett nuvärde för det nominella värdet med användning av en lämplig marknadsränta för motsvarande typ av instrument (löptid, kreditrisk etc.) Det värde som är beräknat på denna grund utgör nuvärdet för indexlånets skuldebrevsdel. Som ränteintäkt på tillgodohavandet efter detta bokförs skillnaden mellan det nominella värdet och nuvärdet som periodiseras linjärt under lånets löptid.

(67) Anskaffningsutgiften för optionsandelen som är beroende av indexutvecklingen erhålls genom att dra av det ovan bestämda nuvärdet på skuldebrevsdelen vid anskaffningstiden från indexlånets anskaffningsutgift. Marknadsvärdet på optionsandelen vid bokföringstidpunkten beräknas genom att från indexlånets marknadsvärde dra av skuldebrevsdelens periodiseringsvärde.

(68) Värdeförändringar i optionsandelar bokförs på följande sätt:

- Om en optionsandels marknadsvärde vid bokslutstidpunkten är lägre än optionsandelens anskaffningsutgift i balansräkningen, bokförs skillnaden som nedskrivning av placeringar bland bestående aktiva.
- Om en optionsandels marknadsvärde är högre än anskaffningsutgiften i balansräkningen kan skillnaden intäktsföras som ränteintäkter för placeringar bland bestående aktiva i resultaträkningen och upptas i aktiva resultatregleringar endast om emittenten eller någon annan part i de ursprungliga lånevillkoren eller i något annat skriftligt avtal har förbundit sig att betala avkastningen. Arrangemanget som garanterar intäkterna ska vara bindande för den emitterande parten eller en annan part så att arrangemanget inte kan hävas under lånetiden.

11.3.1.6 Försäkringsplaceringar

(69) Försäkringar i placeringssyfte är resultatbundna försäkringar och fondförsäkringar.

(70) Avkastningen på resultatbundna försäkringar består av en fast beräkningsränta och en kundåterbäring som är beroende på resultatet av försäkringsbolagets egna placerings- och försäkringsverksamhet.

FÖRESKRIFT (styckena 71–74)

(71) Placeringar i resultatbunden försäkring upptas i balansräkningens placeringar som övriga placeringar. Placeringens avkastning, beräkningsräntan och kundåterbäringen (tilläggsränta), som försäkringsbolaget årligen meddelar, bokförs i resultaträkningen under Ränteintäkter för placeringar bland bestående aktiva. I balansräkningen läggs avkastningen till placeringskapitalet bland Övriga placeringar. Eventuella kostnader för en livförsäkring i anslutning till placeringen kan dras av från intäkten, om tecknandet av försäkringen har varit ett villkor för placeringen.

(72) Placeringen kan innehålla ett villkor om att den slutliga avkastningen erhålls först när placeringen avslutas. Då ska denna bokföras först när löptiden är slut. Avtalet kan innehålla ett villkor om att kundåterbäringen inte betalas i sin helhet om placeringen sägs upp före avtalstidens slut. Om avsikten är att inte behålla placeringen under hela löptiden, ska avkastningen bokföras högst till återköpsvärdet. Kundåterbäringen betalas inte alltid i sin helhet, eftersom bolaget kan använda återbäringen till den avkastning som beräkningsräntan kräver. När avkastningen bokförs ska ovan nämnda faktorer av försiktighetsskäl beaktas som minskande.

(73) Avkastningen på fondförsäkringar är bunden till de alternativ försäkringsbolaget erbjuder och till försäkringsvillkoren. Placeringar i fondförsäkringar upptas i Övriga placeringar bland placeringarna i balansräkningen. Placeringens avkastning resultatförs som intäkter av placerings- och finansieringsverksamheten enligt de utbetalningar som tagits emot från försäkringsbolaget. En övrig eventuell avkastning bokförs när placeringen avslutas.

(74) Om en placering är bunden exempelvis till aktieindex och inte är säkrad eller om indexvärdet är noll, upptas skillnaden mellan den sannolika och den ursprungliga anskaffningsutgiften i resultaträkningen under Nedskrivningar av placeringar bland bestående aktiva.

Rörliga aktiva

11.3.1.7 Lånefordringar och övriga fordringar

(75) Enligt bestämmelsen i 5 kap. 2 § i BFL bokförs fordringar till sitt nominella värde, dock högst till sannolikt värde.

11.3.1.8 Finansiella värdepapper

(76) Enligt bestämmelsen i 5 kap. 2 § i BFL upptas värdepapper, som utgör finansierings-tillgångar, och andra sådana finansieringsmedel till anskaffningsutgiften eller, om deras sannolika verkliga marknadspris (överlåtelsepris) på bokslutsdagen är lägre, till detta värde.

FÖRESKRIFT (styckena 77–79)

(77) När överlåtelsepriset bestäms vid bokslutstillfället används samma principer som tidigare angetts för aktierna och andelarna bland bestående aktiva.

(78) Om det sannolika överlåtelsepriset för finansiella värdepapper (aktier, andelar, fondplaceringar etc.) är lägre än den anskaffningsutgift som upptagits i balansräkningen,

kostnadsförs skillnaden i resultaträkningen under Nedskrivningar av finansiella värdepapper. En nedskrivning ska alltid bokföras.

(79) Om en nedskrivning som bokförts under en tidigare räkenskapsperiod visar sig vara obefogad, ska den tidigare kostnadsföringen återkallas i bokslutet genom att uppta denna i resultaträkningen under Återförda nedskrivningar. Återföringen får vara högst lika stor som nedskrivningen, eftersom en värdestegring som överstiger den ursprungliga anskaffningsutgiften inte får redovisas.

11.3.1.9 Kassa och bank

(80) Kassa och bank värderas enligt 5 kap. 2 § i BFL till nominellt värde.

FÖRESKRIFT (stycke 81)

(81) Om banktillgodohavanden innehåller depositioner med avvikande bindningstid, användningsbegränsning eller annat speciellt villkor kan dessa värderas på något annat sätt än till nominellt värde. I princip följs förbindelsens marknadsvärde.

11.3.1.10 Uppskrivningar

ANVISNING (stycke 82)

(82) Finansinspektionen rekommenderar att arbetslöshetskassan inte ska utföra i 5 kap. 17 § i bokföringslagen avsedda uppskrivningar

11.4 Resultaträkning

11.4.1 Resultaträkningsschema

FÖRESKRIFT (styckena 83–86)

(83) Arbetslöshetskassans resultaträkning uppgörs enligt huvudindelningen i resultaträkningsschemat som presenteras nedan. Arbetslöshetskassan kan använda en noggrannare indelning i sin bokföring än i specifikationen under förutsättning att den lämnar Finansinspektionen uppgifterna enligt bilaga 11.8 till dessa föreskrifter och anvisningar (elektronisk rapportering). Det är inte tillåtet att ändra på kontonas ordning.

(84) För varje post i resultaträkningen ska motsvarande uppgifter för den närmast föregående räkenskapsperioden anges (jämförelsetal). Om resultaträkningens specifikation har ändrats, ska jämförelsetalet om möjligt korrigeras. Det samma gäller, om jämförelsetalet av något annat skäl inte är användbart.

(85) I 1 kap.11 § i BFF föreskrivs att, om det under en enskild benämning inte förekommer några siffror för denna och föregående räkenskapsperiod, ska benämningen inte anges i resultaträkningen. Arbetslöshetskassan ska i dessa fall likväl i resultaträkningens detaljerade specifikation (bilaga 11.8) ange siffran 0,00.

(86) I resultaträkningen förses poster som försämrar resultatet samt negativa differenser med förtecknet minus (-). När intäkter och kostnader bokförs följs bruttoprincipen, om inte annat särskilt har tillåtits.

RESULTATRÄKNING
FÖRSÄKRINGSVERKSAMHET
AVKASTNING
PREMIEINTÄKTER
Medlemsavgifter
ÖVRIGA INTÄKTER AV FÖRSÄKRINGSVERKSAMHETEN
Statsandel till förvaltningskostnader
Arbetslöshetsförsäkringsfondens andel till förvaltningskostnader
Övriga intäkter av försäkringsverksamheten
Summa intäkter
ERSÄTTNINGSKOSTNADER
Utbetalda ersättningar
Inkomstrelaterad dagpenning för löntagare
Kostnadsersättningar för löntagare
Inkomstrelaterade dagpenningar för företagare
Kostnadsersättningar för företagare
Alterneringsersättningar
Företagarkassas andel av företagares efterskyddsförmåner
Övrigas andelar av ersättningarna
Staten
Arbetslöshetsförsäkringsfonden
Företagarkassas andel av företagares efterskyddsförmåner

Förändring av ersättningsansvaret
Kostnadsposter för återkravsfordringar

Ersättningskostnader totalt

FÖRVALTNINGSKOSTNADER
Personalkostnader
Avskrivningar
Kontrollavgiftskostnader
Kostnader för medlemsavgifter
Övriga administrationskostnader

Inkomst-/utgiftsrest av försäkringsverksamheten

PLACERINGS- OCH FINANSIERINGSVERKSAMHET
Avkastning på aktier och andelar
Ränteintäkter för placeringar bland bestående aktiva
Övriga ränteintäkter
Hyresintäkter
Övriga placerings- och finansieringsintäkter
Återförda nedskrivningar
Nedskrivningar av placeringar bland bestående aktiva
Nedskrivningar av finansiella värdepapper
Räntekostnader
Övriga placerings- och finansieringskostnader

Intäkts-/Utgiftsrest

ÖVRIGA INTÄKTER OCH KOSTNADER

Bidrag från Arbetslöshetskassornas Stödstiftelse
Donationer
Stödkassans utjämning
Statens tilläggsandel
Utjämning av medlemsavgift
Övriga intäkter
Övriga kostnader

RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT

BOKSLUTSDISPOSITIONER (UNDER ÖVERFÖRINGSPERIODEN)

Minskning av reserver (+)

RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT/UNDERSKOTT

(Given 2.2.2016, träder i kraft 1.3.2016)

11.4.2 Anvisningar för ifyllande av resultaträkningen

11.4.2.1 Premieintäkter

FÖRESKRIFT (styckena 87–88)

(87) I resultaträkningen upptas räkenskapsperiodens redovisade medlemsavgifter som intäkt enligt prestationsprincipen. Medlemsavgifter som avser räkenskapsperioden, men som erhålls under följande räkenskapsperiod, upptas i resultaträkningen som intäkt och i posten Premiefordringar under aktiva i balansräkningen. Periodiseringen ska utföras så att de medlemsavgifter som hänför sig till föregående år och som beräknas inkomma under den januari månad som följer på räkenskapsperioden eller senare.

(88) Om arbetslöshetskassan har tagit emot medlemsavgifter under räkenskapsperioden som avser den kommande räkenskapsperioden, inräknas inte dessa i räkenskapsperiodens intäkter utan upptas i posten Resultatregleringar på balansräkningens passiva.

11.4.2.2 Övriga intäkter av försäkringsverksamheten

FÖRESKRIFT (styckena 89–92)

(89) Den andel för täckning av förvaltningskostnaderna som erhålls av statens och arbetslöshetsförsäkringsfonden upptas under intäkter i resultaträkningen. Posterna särredovisas i bokföringen i statsandelen och arbetslöshetsförsäkringsfondens andel enligt avsnitt 11.8 (Detaljerad specifikation av resultaträkningen och balansräkning). Av andelen obetalda förmåner (=ersättningsansvar) resultatförs inte förvaltningskostnadernas andel.

(90) Om mottagna förskott som avser statens och arbetslöshetsförsäkringsfondens andelar till förvaltningskostnader är mindre än de slutliga andelarna som ska betalas ut enligt ovan angivna grunder upptas skillnaderna som avräkningsfordringar och, om förskotten är större än de slutliga andelarna, som avräkningsskulder i balansräkningen.

(91) I rättelseposter korrigeras statsandelarnas och arbetslöshetsförsäkringsfondens andelar i föregående bokslut med skillnaden mellan uppskattade och mottagna poster.

(92) Som övriga intäkter av försäkringsverksamheten bokförs belopp som redan bokförts som kostnad och försäkringskassans förlust, men som efter återkrav återbetalas senare.

11.4.2.3 Ersättningskostnader

(93) Utbetalningarna av arbetslöshetskassornas förmåner sköts med hjälp av arbetskassan betalningssystem. Uppgifterna registreras i bokföringen enligt utskrift från betalningssystemet.

FÖRESKRIFT (styckena 94–109)

Utbetalda ersättningar

(94) Inkomstrelaterade dagpenningar, alterneringsersättningar och kostnadsersättningar särredovisas i bokföringen enligt avsnitt 11.8 (Detaljerad specifikation av resultaträkning och balansräkning). På kontona bokförs såväl utbetalda förmåner som återkrav, korrigeringar och justeringar av dem.

(95) Företagarkassorna bokför utbetalda företagardagpenningar i Företagarnas inkomstrelaterade dagpenning. Löntagarkassorna upptar i denna punkt utbetalda företagardagpenningar som bygger på företagarens efterskydd.

(96) Om inte samtliga rättelser som registrerats i bokföringen har gjorts i betalningsregistret, ska arbetslöshetskassan i ansökan om finansieringsandelar separat meddela de belopp som inte rättats till i betalningsregistret med en noggrannhet som motsvarar de konton som används i bokföringen. Sammandraget ur betalningsregistret och eventuella för hand införda transaktioner i bokföringen ska avstämmas mot bokföringsuppgifterna.

(97) Inkomstrelaterad dagpenning som utbetalts till en medlem i en arbetslöshetskassa i Norden eller andra EU/EES-länder upptas i betalningsregistret på samma sätt som andra dagpenningar. Nettobeloppet av de dagpenningar som utbetalts i Norden bokförs under räkenskapsperioden som en separat post som minskar övriga inkomstrelaterade dagpenningar. Som en separat bokslutspost bokförs efter räkenskapsperiodens slut de andelar som beräknats enligt nettobeloppen som rättelseposter till statens och arbetslöshetsförsäkringsfondens andelar på tillämpliga konton i inkomstgruppen Övrigas andelar av ersättningar. Nettobeloppet av dagpenningar som utbetalts i övriga EU/EES-länder upptas i resultatregleringar i balansräkningen. I samband med årsavräkningen debiteras eller kvittas ett belopp som motsvarar nettoersättningen i den statsandel som tillhör arbetslöshetskassan (gäller till och med den 31 december 2013 för presentation av bokslutets jämförelsetal).

(98) Företagarkassorna upptar företagarkassans andel av de förmåner som avser företagarnas efterskydd och som betalas av löntagarkassan i posten Företagarkassans andel utifrån arbetslöshetsförsäkringsfondens utredning över förmåner som avser företagarnas efterskydd. I balansräkningen upptas motsvarande belopp under kortfristiga avräkningsskulder till löntagarkassa.

Övrigas andelar av ersättningarna

(99) I resultaträkningen upptas såsom poster som minskar förmånskostnaderna de statsandelar och arbetslöshetsförsäkringsfondens andelar som avser förmåner som har betalats ut under räkenskapsperioden.

(100) Om de mottagna förskotten som avser statsandelar och arbetslöshetsförsäkringsfondens andelar är mindre än de finansieringsandelar som beräknats utgående från utbetalda förmåner upptas skillnaden som avräkningsfordring i balansräkningen.

(101) För stora förskott på statens och arbetslöshetsförsäkringsfondens andelar som har tagits emot under räkenskapsperioden räknas inte som räkenskapsperiodens intäkter utan de upptas som avräkningsskulder under passiva i balansräkningen.

(102) I rättelseposter korrigeras det föregående bokslutets poster som avser statens och arbetslöshetsförsäkringsfondens andelar. Om dessa rättelseposter är väsentliga ska de specificeras i en redogörelse i noterna till resultaträkningen.

(103) Löntagarkassorna anger de enligt betalningssystemet per förmånsslag beräknade andelarna av företagarkassans förmåner under posten Företagarkassans andel av företagarnas efterskydd. Motsvarande poster upptas i balansräkningens avräkningsfordringar.

Förändring av ersättningsansvaret

(104) Ersättningsansvaret utgörs av förmåner som avser räkenskapsperioden men utbetalas i januari följande år eller senare.

(105) Ersättningsansvaret beräknas med iakttagande av de poster som ska utbetalas i januari efter periodens slut enligt utbetalningsuppgifterna och poster som ska betalas senare enligt väsentlighetsprincipen med användning av bland annat tidigare års betalningsuppgifter som grund.

(106) I beräkningen av ersättningsansvaret iakttas de statsandelar och arbetslöshetsförsäkringsfondens andelar som kommer att erhållas för de poster som inte är utbetalda enligt statsandelarna och arbetslöshetsförsäkringsfondens andelar vid respektive tidpunkt.

(107) Ersättningsansvarets förändring under räkenskapsperioden, det vill säga skillnaden mellan räkenskapsperiodens ersättningsansvar och föregående räkenskapsperiods ersättningsansvar, bokförs som kostnad i resultaträkningens ersättningskostnader. En ökning (-) av ersättningsansvaret ökar kostnaderna och en minskning av ersättningsansvaret (+) minskar kostnaderna. I balansräkningen upptas nettobeloppet av ersättningsansvaret som en separat post i kortfristiga skulder.

Kostnadsposter för återkravsfordringar

(108) Kostnadsföringen av återkravsfordringar är möjlig i undantagsfall, till exempel för ett sådant fel från kassans sida där ett återkrav entydigt skulle leda till skadeståndsskyldighet för kassan.

(109) Arbetslöshetskassan har inte rätt att få finansieringsandelar för oindrivna överbetalningar av förmåner då en fordran som fastställts genom ett återkravsbeslut har preskriberats, det vill säga då arbetslöshetskassan inte har avbrutit fordringens preskription på föreskrivet sätt inom utsatt tid. I dessa fall måste kassan bokföra fordringen som separat kostnad. En redogörelse för kostnadsföringen ska ges i noterna till resultaträkningen.

11.4.2.4 Förvaltningskostnader

FÖRESKRIFT (styckena 110–131)

Personalkostnader

(110) I personalkostnader medtas endast löner och arvoden samt lönebikostnader som fastställs direkt på lönen såsom socialskyddsavgifter, obligatoriska och frivilliga personförsäkringspremier samt pensionskostnader.

(111) I löner och arvoden upptas löner till anställda på arbetslöshetskassan samt arvoden som har utbetalats till andra personer, till exempel styrelsemedlemmar. I en rättelsepost till löner och arvoden upptas dagpenningar från sjuk- och olycksförsäkring. I pensionskostnader upptas kostnader som avser både obligatoriska och frivilliga pensionssystem.

(112) I övriga lönebikostnader upptas kostnader som är direkt beroende av lönen såsom socialskyddsavgifter, samt kostnader som beror på andra personförsäkringar än pensionsförsäkringar.

Avskrivningar

(113) Grunderna för de årliga avskrivningar som arbetskassorna använder är följande:

- högst 25 procent av utgiftsresten för maskiners, inventariers och övriga med dessa jämförbara tillgångars anskaffningsutgift. Med den sannolika livslängden som grund kan ovan nämnda tillgångar bokföras som linjär avskrivning under 3–5 år
- anskaffningsutgiften för sådana materiella tillgångar vilkas ekonomiska livslängd är högst 3 år får bokföras som kostnad under anskaffningsåret
- anskaffningsutgiften för immateriella rättigheter (licenser till dataprogram) och övriga långfristiga utgifter avskrivs i form av linjär avskrivning under 3–5 år samt
- om tillgångens anskaffningspris är högst 850 euro kan anskaffningsutgiften bokföras som kostnad.

(114) Den valda avskrivningsmetoden tillämpas kontinuerligt under olika räkenskapsperioder, om inte särskilda skäl finns för att ändra metod.

Kontrollavgiftskostnader

(115) I kontrollavgiftskostnader upptas Finansinspektionens tillsynsavgift.

Kostnader för medlemsavgifter

(116) I kostnader för medlemsavgifter upptas medlemsavgifterna till Stödkassan för arbetslöshetskassorna och medlemsavgift till Arbetslöshetskassornas Samorganisation. Övriga eventuella medlemsavgifter upptas i posten Övriga ospecificerade förvaltningskostnader.

Övriga administrationskostnader

Kostnader för utbetalning av förmåner

(117) I kostnader för utbetalning av förmåner bokförs alla de fakturor från leverantörerna av betalningssystemen som direkt avser utbetalning av förmåner och återkrav. Vidare upptas även andra kostnader än de kostnader som programvaruhusen fakturerar för utbetalning och återkrav, till exempel kostnader för E-brev. Som kostnader för utbetalning av förmåner bokförs även kostnader som uppkommer vid förfrågningar angående kassans medlemmar till befolkningsregistret liksom till andra datakällor.

Köpta databehandlingstjänster

(118) Som köpta databehandlingstjänster bokförs andra databehandlingskostnader än de som avser betalning av förmåner, till exempel IT-kostnader för medlemsavgiftssystem, ekonomisystem, ärendehanteringssystem och arkiveringssystem. Om kassan köper dessa tjänster så att externa parter sköter hela bokföringen och den övriga redovisningen, ska kostnaderna bokföras under posten Övriga köpta tjänster.

Tjänster som köpts av förbundet

(119) I tjänster som köpts av förbundet upptar arbetslöshetskassan de förvaltningstjänster som köpts av fackförbundet när detta är ekonomiskt motiverat. I detta fall ska inbördes debiteringarna bygga på kostnader som beräknas enligt orsaksprincipen. Beräkningarna förvaras som bilagor till debiteringsfakturorna.

(120) Om det är möjligt att särskilja kassans andel i en faktura som avser förbundets och arbetslöshetskassans gemensamma verksamhet, ska arbetslöshetskassans andel

bokföras direkt enligt utgiftsslag. Kostnader som bygger på uppskattning genom tjänsteavtal eller på annat sätt och som uppdelas enligt en bestämd procentandel, bokförs som förbundets debitering enligt det aktuella kostnadsslaget.

(121) Avtalen om de fördelningsgrunder som följs vid debiteringen, liksom kontrollerna av dessa, ska registreras i arbetslöshetskassans styrelseprotokoll. Arbetslöshetskassan får inte betala vederlag eller hyra som överstiger gängse värde för tjänster, föremål eller sina lokaliteter.

Under personaltjänster som köpts av förbundet bokförs endast lönekostnaderna för köpta personaltjänster inklusive direkta lönebikostnader samt lönekostnader jämte lönebikostnader för ombud för det arbete som de utför för kassan.

Under övriga kostnader som förbundet debiterar bokförs sådana kostnader för administrativ verksamhet som köpts av förbundet och som inte kan specificeras per utgiftsslag. I posten bokförs bland annat de kostnader som uppkommit vid förandet av medlemsregistret, med undantag för lönekostnaderna för den person som ansvarar för medlemsregistret, liksom kostnader som orsakas kassan på grund av regionkontorens kostnader eller ombudens verksamhet. Under posten bokförs endast sådana uppskattade kostnader som inte kan hänföras till aktuellt kostnadsslag.

Övriga tjänster som köpts av andra

(122) Under Övriga tjänster som köpts av andra bokförs kostnader som avser ekonomiförvaltning, om arbetslöshetskassan har köpt tjänsten av en extern part. Även utlagda IT-stödtjänster, dokumentförstöringstjänster, budtjänster och revisionskostnader tillhör denna grupp.

Expeditionskostnader

(123) Under expeditionskostnader bokförs posthanterings-, telefon-, kontorsmaterial- och tryckningskostnader och andra motsvarande kontorskostnader samt försäkringar. Under denna post bokförs likaså service- och hyreskostnader för maskiner och utrustningar som finns i egna lokaler. Om det är möjligt att åtskilja kassans del från fakturor som förbundet betalat till posten, telefonbolaget eller motsvarande part bokförs kassans andel under denna post.

Kostnader för kontorslokaler

(124) I kostnader för kontorslokaler bokförs kontorslokalernas hyror och skötselvederlagen för de kontorslokaler som kassan äger såsom el-, uppvärmnings-, bevaknings- och städkostnader. Även de lokalkostnader som förbundet fakturerar bokförs direkt under denna post, om ett separat avtal uppgjorts om dessa.

Kostnader för kassamöten

(125) Under kostnader för möten bokförs alla kostnader under räkenskapsperioden som avser ordinarie eller extra möten för kassans medlemskår eller representantskap med undantag för de möteskostnader som förbundet debiterar och som bokförs separat under posten Kassans möten som förbundet debiterar.

(126) På motsvarande sätt bokförs kostnaderna som delegationskostnader eller av förbundet debiterade delegationskostnader samt som styrelsekostnader eller av förbundet debiterade styrelsekostnader.

Informationskostnader

(127) Under informationskostnader bokförs kassans informationskostnader, kostnader för medlemsinformation och kostnader som orsakas kassan för arrangemang av informationsmöten (lokalhyror och dylika utgifter).

(128) Informationskostnader som förbundet debiterat bokförs under Informationskostnader som debiterats av förbundet.

Personalens resekostnader

(129) I personalens och ombudens resekostnader bokförs även resekostnader i samband med utbildning samt taxikostnader.

Övriga kostnader för personalen

(130) Under övriga kostnader för personalen bokförs övriga personalkostnader än de som direkt avser löner, såsom kostnader för utbildning, företagshälsovård, personalmåltider och rekreationsverksamhet, samt även ombudens motsvarande kostnader.

Övriga ospecificerade förvaltningskostnader

(131) I övriga ospecificerade förvaltningskostnader bokförs till exempel avgifter på grund av utsökning, övriga indrivningskostnader, skattehöjningar och felavgifter, ansvarsförsäkringar, kostnader för Finansinspektionens avgiftsbelagda prestationer och liknande poster.

11.4.2.5 Investerings- och finansieringsverksamhet

FÖRESKRIFT (styckena 132–154)

(132) I gruppen Placerings- och finansieringsverksamhet upptas placeringsverksamhetens och finansieringsverksamhetens intäkter och kostnader separat enligt bruttoprincipen. Som separata punkter upptas bokförda nedskrivningar på placeringar och värdepapper.

Avkastning på aktier och andelar

(133) Under avkastning på aktier och andelar upptas dividendintäkter, räntor på andelskapitalet, avkastningsandelar på fondandelarna och återbetalning av kapital från SVOP-fonder i företag i aktiebolagsform.

(134) Dividenderna och de övriga ovan nämnda posterna bokförs under den räkenskapsperiod då de betalas.

(135) Om avkastningsandelen används för teckning av nya andelar, bestäms den nya andelens teckningspris enligt den mottagna avkastningsdelen och i stället för ett penningbelopp bokförs en ökning av fondandelarna.

Ränteintäkter för placeringar bland bestående aktiva

(136) Under ränteintäkter för placeringar bland bestående aktiva bokförs räntor på masskuldebrev och andra fordringar, såsom försäkringsplaceringar samt indexgottgörelser.

Övriga ränteintäkter

(137) Under Övriga ränteintäkter bokförs upplupna räntor (= periodiserade) på kortfristiga placeringar som banktillgodohavanden och lånefordringar. I posten kan även mottagna dröjsmålsräntor bokföras.

Hyresintäkter

(138) Hyror och serviceintäkter för fastighets- eller bostadsaktier bokförs som hyresintäkter. Den kalkylmässiga hyran för egna lokaler eller andra kalkylmässiga poster upptas inte i bokföringen.

(139) Hyresintäkterna från fastighets- och bostadsaktier som är avsedda som placeringar bokförs i hyresintäkter i resultaträkningen. Vederlags-, reparations- och renoveringskostnaderna och de övriga skötselkostnaderna för dessa bokförs som övriga placerings- och finansieringskostnader.

Övriga placerings- och finansieringsintäkter

(140) Under Övriga placerings- och finansieringsintäkter bokförs försäljningsvinster av placerings- och finansieringsverksamheten, såsom försäljningsvinster från fastighets- och bostadsaktier och masskuldebrev. Om det handlar om försäljningsvinst eller -förlust av engångskaraktär som inte ingår i arbetslöshetskassans ordinarie verksamhet kan den upptas i posten Övriga intäkter och kostnader.

Bokföring av aktieförsäljning

(141) Om alla aktier avyttras, bokförs skillnaden mellan den återstående anskaffningsutgiften i balansräkningen och försäljningspriset som övriga placerings- och finansieringsintäkter och -kostnader i resultaträkningen. Eventuella försäljningsprovisioner och dylika kostnader kan dras av direkt från försäljningsvinsten eller -förlusten.

(142) När teckningsrätter säljs, ska den andel av aktiernas anskaffningsutgift som motsvarar teckningsrätterna dras från försäljningsintäkten, varvid anskaffningsutgiften för de tidigare aktierna minskar i motsvarande grad.

(143) Om endast en del aktierna i ett företag eller flera företag säljs, ska anskaffningsutgifternas medelvärde vägt enligt aktiernas anskaffningsantal användas som det anskaffningsvärde som dras av från försäljningspriset för de aktier som säljs.

Återförda nedskrivningar

(144) Återföringen av en nedskrivning bokförs under Återförda nedskrivningar, om värdepapperets värde är högre än bokföringsvärdet och en kostnadsföring av anskaffningsutgiften tidigare utförts på grund av nedskrivning. Till den del värdet överstiger den ursprungliga anskaffningsutgiften utförs ingen redovisning.

(145) En återförd nedskrivning bokförs också för avyttrade aktier vilkas försäljningspris överstiger den återstående anskaffningsutgiften i bokföringen. I detta fall bokförs som en återförd nedskrivning skillnaden mellan den ursprungliga anskaffningsutgiften och bokföringsvärdet eller skillnaden mellan försäljningspriset och bokföringsvärdet, om försäljningspriset är lägre än den ursprungliga anskaffningsutgiften. Försäljningsvinsten uppdelas vid behov i två delar: som återförd nedskrivning och som försäljningsvinst i övriga placerings- och finansieringsintäkter i resultaträkningen.

Nedskrivningar av placeringar bland bestående aktiva

(146) I nedskrivningar bokförs nedskrivningar och förluster avseende aktier och andelar, masskuldebrevsfordringar och övriga fordringar som är upptagna i bestående aktiva.

(147) Nedskrivningar av materiella tillgångar bland bestående aktiva upptas i resultaträkningen under försäkringsverksamhetens förvaltningskostnader i gruppen avskrivningar.

(148) Om kostnadsföringen senast på bokslutsdagen visar sig vara obefogad, ska kostnadsföringen bokföras som en rättelse till kostnadsföringen i den aktiva grupp där nedskrivningen upptagits.

(149) Om en nedskrivning har bokförts för en tillgång, ska tillgångens värde följas upp.

Nedskrivningar av finansiella värdepapper

(150) Under nedskrivningar av finansiella värdepapper bokförs nedskrivningar och förluster avseende aktier och andelar och övriga värdepapper som är upptagna i rörliga aktiva.

(151) Återförda nedskrivningar bokförs under Återförda nedskrivningar i resultaträkningen.

Räntekostnader

(152) Under räntekostnader bokförs räntor på kortfristiga och långfristiga lån.

Övriga placerings- och finansieringskostnader

(153) Övriga placerings- och finansieringskostnader utgörs av kostnader för fastighetsaktier, med undantag av kostnader för skötsel och skötselvederlag som avser lokaler i eget bruk, övriga finansieringskostnader som orsakas av lån samt placerings- och finansieringsverksamhetens försäljningsförluster, till exempel för fastighets- och bostadsaktier och masskuldebrev. Om det handlar om försäljningsvinst eller -förlust av engångskaraktär som inte ingår i arbetslöshetskassans sedvanliga verksamhet kan den upptas i posten Övriga intäkter och kostnader.

(154) Om arbetslöshetskassan i sin placeringsverksamhet har använt kapitalförvaltningstjänster, bokförs de arvoden som betalats för tjänsterna i denna post.

11.4.2.6 Övriga intäkter och kostnader

FÖRESKRIFT (styckena 155–157)

(155) Under Övriga intäkter och kostnader bokförs försäljningsvinst eller -förlust av engångskaraktär som inte ingår i den ordinarie verksamheten.

(156) I intäkter upptas i en separat post bidrag som eventuellt erhållits från Arbetslöshetskassornas Stödstiftelse, donationer, utjämning från Arbetslöshetskassornas Stödkassa för att täcka föregående års underskott och statens tilläggsandel samt utjämning av medlemsavgift.

(157) En redogörelse för de poster som ingår i övriga intäkter och kostnader ska lämnas som not till resultaträkningen till den del de inte tydligt framgår av resultaträkningen.

11.4.2.7 Räkenskapsperiodens resultat

FÖRESKRIFT (stycke 158)

(158) Räkenskapsperiodens resultat erhålls när ersättningskostnaderna och förvaltningskostnaderna ökade/minskade med eventuella nettointäkter/kostnader från placerings- och finansieringsverksamheten och övriga intäkts- och kostnadsposter dras av från försäkringsverksamhetens intäkter.

11.4.2.8 Räkenskapsperiodens överskott/underskott

FÖRESKRIFT (stycke 159)

(159) Räkenskapsårets överskott anges innan överskottet överförs till utjämningsfonden. Räkenskapsårets underskott anges innan underskottet täcks ur utjämningsfonden. Registreringar som avser överföring av överskottet till utjämningsfonden eller täckning av underskottet utförs mellan posterna på det sätt som anges i avsnitt 11.5.2.8.

11.5 Balansräkning

11.5.1 Balansräkningsschema

FÖRESKRIFT (styckena 160–163)

(160) Balansräkningen upprättas enligt koncernbalansräkningsschemat som presenteras nedan.

(161) Arbetslöshetskassan kan använda en noggrannare indelning i sin bokföring än i balansräkningsschemat under förutsättning att den lämnar Finansinspektionen uppgifterna enligt bilaga 11.8 i dessa föreskrifter och anvisningar (elektronisk rapportering). Det är inte tillåtet att ändra på benämningarnas ordning.

(162) För varje post i balansräkningen ska motsvarande uppgifter för den närmast föregående räkenskapsperioden anges (jämförelsetal). Om balansräkningens specifikation har ändrats, ska jämförelsetalet om möjligt korrigeras. Samma tillvägagångssätt gäller om uppgiften för den föregående perioden av någon annan orsak inte är jämförbar.

(163) Om det under en enskild benämning inte förekommer några siffror för denna och föregående räkenskapsperiod, ska benämningen enligt 1 kap. 11 § i BFF inte anges i balansräkningen. Arbetslöshetskassan ska i dessa fall likväl i resultaträkningens detaljerade specifikation ange siffran 0,00.

BALANSRÄKNING

AKTIVA

BESTÅENDE AKTIVA
Immateriella tillgångar
- Immateriella rättigheter
- Övriga utgifter med lång verkningstid
- Förskottsbetalningar

Materiella tillgångar
- Mark- och vattenområden
- Byggnader och konstruktioner
- Maskiner och inventarier
- Övriga Materiella tillgångar
- Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar

Placeringar
- Fastighets- och bostadsaktier
- Övriga aktier och andelar
- Placeringar i masskuldebrevslån
- Övriga placeringar

Bestående aktiva sammanlagt

RÖRLIGA AKTIVA
Fordringar
- Långfristiga fordringar
  - Lånefordringar
  - Övriga fordringar
- Kortfristiga fordringar
  - Lånefordringar
  - Avräkningsfordringar hos staten
  - Avräkningsfordringar hos arbetslöshetsförsäkringsfonden
  - Avräkningsfordringar hos företagarkassor avseende företagares efterskyddsförmåner
  - Premiefordringar
  - Övriga fordringar
  - Aktiva resultatregleringar

Finansiella värdepapper
- Aktier och andelar
- Övriga värdepapper

Kassa och bank
Rörliga aktiva sammanlagt
Aktiva totalt
PASSIVA
EGET KAPITAL
- Utjämningsfond

- Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder
- Räkenskapsperiodens överskott (underskott)

Ackumulerade bokslutsdispositioner
Avsättningar
- Pensionsavsättningar

FRÄMMANDE KAPITAL

Långfristigt

Lån från finansiella institut
Pensionslån
Övriga skulder

Kortfristigt

Lån från finansiella institut
Pensionslån
Mottagna förskott
Avräkningsskulder till staten
Avräkningsskulder till Arbetslöshetsförsäkringsfonden
Avräkningsskulder till löntagarkassa avseende företagares efterskyddsförmåner
Forskottsinnehållningsskuld för ersättningar
Ersättningsansvar
Övriga skulder
Passiva resultatregleringar

Passiva totalt

(Given 2.2.2016, träder i kraft 1.3.2016)

11.5.2 Anvisningar för ifyllande av balansräkningen

Bestående aktiva

11.5.2.1 Immateriella tillgångar

(164) Som immateriella tillgångar upptas immateriella rättigheter och övriga utgifter med lång verkningstid samt förskottsbetalningar.

(165) Immateriella tillgångar aktiveras enligt 5 kap. 5 a § i BFL.
(Given 2.2.2016, träder i kraft 1.3.2016)

FÖRESKRIFT (styckena 166–167)

(166) Som immateriella rättigheter upptas såväl separat överlåtbara rättigheter som övriga rättigheter.

(167) Övriga utgifter med lång verkningstid är utgifter för ombyggnad av hyres- och aktielägenheter, icke överförbara anslutningsavgifter, utgifter för planering och programmering av datorprogram och dylika utgifter med lång verkningstid, om de aktiverats.

11.5.2.2 Materiella tillgångar

FÖRESKRIFT (stycke 168)

(168) Materiella tillgångar är mark- och vattenområden, byggnader och konstruktioner, maskiner och inventarier, övriga materiella tillgångar samt förskottsbetalningar för dessa och pågående anskaffningar.

11.5.2.3 Placeringar

(169) Under placeringar bland bestående aktiva upptas fastighets- och bostadsaktier, övriga aktier och andelar, placeringar i masskuldebrevslån och övriga placeringar.

FÖRESKRIFT (styckena 170–176)

(170) I gruppen placeringar bland bestående aktiva i balansräkningen upptas de aktier, andelar, placeringar i masskuldebrev och övriga placeringar som är avsedda att löpande generera avkastning under flera räkenskapsår. Om det gäller en kortfristig placering av likvida medel, tillhör dessa värdepapper gruppen finansiella värdepapper bland rörliga aktiva.

(171) Om värdepapperens användningsändamål ändras ska värdepappren överföras till en balansgrupp som bättre överensstämmer med placeringens art. Överföringen från ett tillgångsslag till ett annat görs till bokföringsvärdet.

Fastighets- och bostadsaktier

(172) Under fastighets- och bostadsaktier upptas aktierna i ömsesidiga bolag samt andra bostads- och fastighetssamfund och sådana förvaltningssamfund vars syfte är endast att äga fastighetsaktier.

(173) Aktier i fastighetsaktiebolag eller bostadsaktiebolag som är i arbetslöshetskassans eget bruk är i huvudsak långfristiga placeringar. I samma balanspost upptas även fastighets- och bostadsaktier som är uthyrda till utomstående (placeringsfastigheter).

Övriga aktier och andelar

(174) Under övriga aktier och andelar upptas aktier som är avsedda att vara långfristiga placeringar, andelar i placeringsfonder, andelsbevis i andelslag och motsvarande.

Placeringar i masskuldebrevslån

(175) Under masskuldebrevsplaceringar upptas sådana masskuldebrevslån som är avsedda att hållas till löptidens slut. En masskuldebrevsplacering, som ska realiseras när likviditeten så kräver, upptas i posten övriga värdepapper under finansiella värdepapper bland rörliga aktiva, trots att placeringen utifrån förfallodagen är långfristig.

Övriga placeringar

(176) Placeringsverksamhetens övriga placeringar av bestående karaktär upptas i övriga placeringar.

Rörliga aktiva

11.5.2.4 Fordringar

(177) Under långfristiga fordringar upptas lånefordringar och övriga fordringar i en egen post. Kortfristiga fordringar består av lånefordringar, avräkningsfordringar, premiefordringar, övriga fordringar samt aktiva resultatregleringar.

FÖRESKRIFT (styckena 178–182)

(178) Amorteringar på lånefordringar och andra fordringar som förfaller under nästa räkenskapsperiod överförs inte till kortfristiga fordringar bland rörliga aktiva i bokslutet.

(179) Under avräkningsfordringar upptas fordringar på staten och/eller arbetslöshetsförsäkringsfonderna i sådana fall när förskotten från dem är mindre än andelarna som beräknats utifrån förmånerna.

(180) Under avräkningsfordringar på företagarkassor upptas löntagarkassans fordringar från företagarnas efterskydd.

(181) I övriga fordringar upptas återkravsfordringar som avser medlemmar och skattemyndigheten.

(182) Fordringar, som uppstår vid rättelser och kompletteringar i bokföring enligt kontantprincipen innan bokslutet uppgörs enligt prestationsprincipen, upptas som aktiva resultatregleringar.

11.5.2.5 Finansiella värdepapper

(183) Under finansiella värdepapper upptas aktier och andelar samt övriga värdepapper.

FÖRESKRIFT (styckena 184–187)

Aktier och andelar

(184) Aktier och andelar som arbetslöshetskassan anskaffat upptas i denna post endast då arbetslöshetskassan har för avsikt att utnyttja dessa värdepapper som likvida medel inom den närmaste framtiden. Om avsikten med aktierna och andelarna är långfristigt innehav, ska de anges i posten Övriga aktier och andelar i posten Placeringar bland bestående aktiva. Andelarna kan främst utgöras av placeringar i korträntefonder.

Övriga värdepapper

(185) Som övriga värdepapper anges övriga kortfristiga placeringar, såsom placeringar i penningmarknadsinstrument eller debenturer, obligationer och övriga masskuldebrevsplaceringar, när avsikten är att realisera dessa, om likviditeten så kräver.

(186) Penningmarknadsinstrument är bland annat statens betalningsförbindelser, bankcertifikat, kommuncertifikat och företagscertifikat.

(187) I denna post upptas även tidsbundna bankdepositioner på högst ett år.

11.5.2.6 Kassa och bank

FÖRESKRIFT (styckena 188–190)

(188) I balansposten Kassa och bank antecknas den kontanta kassan och de bankdepositioner vilka kan lyftas utan tidsbegränsning.

(189) Om krediten på ett checkkreditkonto är utnyttjad vid bokslutstidpunkten, upptas inte den vid tillfället använda delen i banktillgodohavanden, utan bland skulderna i balansräkningen.

(190) I bokslutet periodiseras ränteintäkterna på banktillgodohavandena och bokförs som övriga ränteintäkter i resultaträkningen.

11.5.2.7 Eget kapital

(191) Poster i eget kapital och utjämningsfond, överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder och räkenskapsperiodens överskott (underskott) upptas i balansräkningen i separata poster.

FÖRESKRIFT (styckena 192–194)

(192) Överskott från föregående räkenskapsperiod ska överföras till utjämningsfonden. Om utjämningsfondens storlek är lika med den högsta tillåtna storleken, upptas den del som överstiger den högsta tillåtna storleken på kontot för överskott från tidigare räkenskapsperioder.

(193) Underskott från föregående räkenskapsperiod ska vara täckt ur utjämningsfonden enligt 22 § 1 mom. i lagen om arbetslöshetskassor. Om utjämningsfonden är den största tillåtna och en del av överskottet har överförts förutom till utjämningsfonden även till kontot för överskott från tidigare räkenskapsperioder, kan underskottet täckas ur utjämningsfonden och från kontot för överskott från tidigare räkenskapsperioder.

(194) Den andel som inte täcks registreras på kontot för underskott från tidigare räkenskapsperioder, där underskottet täcks av räkenskapsperiodens överskott som bildas av utjämning från Arbetslöshetskassornas Stödkassa och/eller statsandelen.

11.5.2.8 Avsättningar

FÖRESKRIFT (stycke 195)

(195) Under avsättningar bokförs det pensionsansvar som arbetskassans egna pensionstagare medför.

11.5.2.9 Främmande kapital

(196) Under långfristigt främmande kapital upptas lån från finansiella institut och pensionslån samt övriga lån i separata poster. Under kortfristigt främmande kapital upptas förutom dessa även mottagna förskott, avräkningsskulder, förskottsinnehållningsskulder på ersättningar, ersättningsansvar, övriga skulder och passiva resultatregleringar.

(197) Främmande kapital indelas i långfristigt och kortfristigt. En långfristig skuld förfaller till betalning efter mer än ett års tid. En kortfristig skuld förfaller till betalning inom högst ett år

eller kortare tid. Amorteringar som förfaller under året, efter högst ett år eller kortare tid, ska anges som kortsiktigt främmande kapital.

FÖRESKRIFT (styckena 198–202)

(198) I posten Lån från finansiella institut ingår bland annat banklån, finansieringslån från försäkringsbolag och pensionsbolag eller anstalter. I posten Pensionslån upptas endast medel som återlånats av arbetslöshetskassans egna pensionspremier.

(199) Som kredit vid checkkrediter med avtalad limit behandlas endast den vid respektive tidpunkten utnyttjade checkkrediten.

(200) För stora andelar från staten och/eller Arbetslöshetsförsäkringsfonden bokförs som avräkningsskulder.

(201) I avräkningsskulder bokför en företagarkassa skulder till löntagarkassor för företagares efterskyddsförmåner.

(202) Inköpsskulder och övriga skulder, som uppstår vid rättelser och kompletteringar i en bokföring enligt prestationsprincipen innan bokslutets uppgörs enligt prestationsprincipen, upptas under passiva resultatregleringar.

11.6 Verksamhetsberättelse och noter

11.6.1 Verksamhetsberättelse

(203) Enligt 13 § 2 mom. i lagen om arbetslöshetskassor ska arbetslöshetskassan för varje räkenskapsperiod uppgöra bokslut och verksamhetsberättelse. Verksamhetsberättelsen ska innehålla styrelsens förslag till åtgärder beträffande kassans underskott eller överskott.

FÖRESKRIFT (styckena 204–205)

(204) Arbetslöshetskassans verksamhetsberättelse ska innehålla uppgifterna enligt 3 kap. 1a § 4 mom. 1–3 punkten i BFL:

- uppgifter om väsentliga händelser efter räkenskapsperiodens utgång och
- uppskattning av den förväntade framtida utvecklingen
- utredning av omfattningen av forsknings- och utvecklingsverksamhet.

(Given 2.2.2016, träder i kraft 1.3.2016)

(205) I verksamhetsberättelsen ska även framföras de viktigaste utvecklingsriktningarna för verksamheten, till exempel:

- resultatet för den avslutade räkenskapsperioden i jämförelse med resultatet för tidigare räkenskapsperioder och en bedömning av orsakerna till eventuella avvikelser,
- i vilken grad den avslutade räkenskapsperiodens resultat motsvarar de förväntningar som har publicerats tidigare och orsakerna till eventuella avvikelser

- i vilken utsträckning resultatet för den avslutade räkenskapsperioden påverkades av sådana exceptionella faktorer som inte väntas upprepa sig inom den nära framtiden
- nya, kända faktorer som inte har påverkat den avslutade räkenskapsperioden, men som är ägnade att påverka resultaten i framtiden
- vilka förändringar man har för avsikt att göra i planerna och strategierna utgående från resultatet för den avslutade räkenskapsperioden.

ANVISNING (styckena 206–209)

(206) Enligt Finansinspektionens tolkning ska arbetslöshetskassan uppgöra en verksamhetsberättelse med mer omfattande innehåll enligt 3 kap. 1a § 1–3 mom. i BFL. I verksamhetsberättelsen ska då beskrivas:

- utvecklingen av resultatet och resultatet av den bokföringsskyldiges verksamhet
- den bokföringsskyldiges ekonomiska situation, och
- de mest relevanta riskerna och osäkerhetsfaktorerna.

(Given 2.2.2016, träder i kraft 1.3.2016)

(207) När det är nödvändigt för att förstå beskrivningen enligt 1 mom. ska även följande anges:

- ekonomiska nyckeltal, och
- andra än ekonomiska nyckeltal för personal och miljökonsekvenser

(Given 2.2.2016, träder i kraft 1.3.2016)

(208) Den beskrivning som avses i 3 kap. 1a § 1 mom. i FBL ska med avseende på den bokföringsskyldiges storlek och struktur vara neutral och heltäckande. Den ska vid behov hänvisa till omständigheter som framgår av bokslutet och ge kompletterande information om dem.
(Given 2.2.2016, träder i kraft 1.3.2016)

(209) Bokföringsnämnden utfärdade den 12 september 2006 en allmän anvisning om upprättande av verksamhetsberättelse.[3] Bokföringsnämndens allmänna anvisningar innehåller noggrannare anvisningar och modeller för verksamhetsberättelsens innehåll.

11.6.2 Noter

(210) Bokslutet och verksamhetsberättelsen ska ge en rättvisande bild av den bokföringsskyldiges verksamhetsresultat och ekonomiska ställning enligt 3 kap. 2 § i BFL i enlighet med väsentlighetsprincipen och med beaktande av arten och omfattningen av den bokföringsskyldiges verksamhet. De upplysningar som behövs för detta ska lämnas i noterna.
(Given 2.2.2016, träder i kraft 1.3.2016)

[3] *Bokföringsnämndens allmänna anvisningar finns på: www.tem.fi -> Företag -> Bokföring -> Bokföringsnämnden*

FÖRESKRIFT (styckena 211–212)

(211) Arbetslöshetskassan ska i noterna inkludera alla de noter som framförs i dessa föreskrifter och anvisningar som bokföringslagen kräver.

(212) Om viktig information för att ge en rättvisande och tillräcklig bild saknas i de noter som avses i denna föreskrift, ska tilläggsinformationen lämnas i noterna.

11.6.2.1 Noter om presentation av bokslut och principerna för upprättande av bokslut

FÖRESKRIFT (stycke 213)

(213) Arbetslöshetskassan ska framföra följande noter enligt 2 kap. 2 § 1 mom. 2–5 och 6 punkterna i BFF:

- motivering, om sättet att ställa upp resultaträkningen eller balansräkningen har ändrats, samt effekterna av ändringen
- uppgift om rättelser som har gjorts i uppgifterna för den föregående räkenskapsperioden
- redogörelse, om uppgifterna för den föregående räkenskapsperioden inte är jämförbara med uppgifterna för den räkenskapsperiod som gått ut
- uppgift om intäkter och kostnader som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder samt rättelser av fel, om dessa inte är av ringa betydelse
- uppgift om sådana delar av en enskild balansräkningspost som gäller flera balansräkningsposter, om denna uppgift är väsentlig

(Given 2.2.2016, träder i kraft 1.3.2016)

(214) Principerna för upprättande av bokslut redovisas enligt 2:2a § i BFL.
(Given 2.2.2016, träder i kraft 1.3.2016)

11.6.2.2 Noter till resultaträkningen

FÖRESKRIFT (stycke 215)

(215) Såsom noter till resultaträkningen ska följande presenteras:

- en redogörelse för ändringarna i de avsättningar som ingår i intäkter och kostnader om ändringarna i avsättningarna inte är av ringa betydelse
- arbetslöshetskassans andel av utbetalda ersättningar
- specifikationer av ändringar i ersättningsansvaren
- rättelse av finansieringsandelar. Om en rättelsepost är väsentlig, ska en redogörelse lämnas för beloppet av varje enskild upptagning och orsaken till rättelsen.

(Given 2.2.2016, träder i kraft 1.3.2016)

<u>Arbetslöshetskassans andel av de utbetalda ersättningarna</u>

ANVISNING (stycke 216)

(216) Exempel på uppdelning:

Arbetslöshetskassans andel av de utbetalda ersättningarna

Ersättningsslag:	31.12.20xx euro	31.12.20xx-1 euro
Inkomstrelaterade dagpenningar		
Alterneringsersättningar		
Arbetslöshetskassans sammanlagda andel av de utbetalda ersättningarna		

Specifikationer av förändringar i ersättningsansvaren

ANVISNING (stycke 217)

(217) Exempel på uppdelning:

	Ersättnings-	Ersättnings-ansvar	Förändring av ansvar ersättnings-ansvar
	1.12.20xx	31.12.20xx	Ökning (-) / Minskning (+)
Inkomstrelaterade dagpenningar[4]			
Alterneringsersättningar			
Ersättningsansvar och förändringar sammanlagt			

11.6.2.3 Noter till balansräkningens aktiva

FÖRESKRIFT (stycke 218)

(218) Såsom noter till balansräkningens aktiva ska följande presenteras:

- uppgift om skillnaden mellan placeringars och finansiella värdepappers återanskaffningsvärden (= marknadsvärdet) och de aktiverade anskaffningsutgifterna specificerade per balanspost, om uppgiften är väsentlig
- väsentliga poster som ingår i resultatregleringarna
- ändringar i bestående aktiva per balanspost.

Uppgift om skillnaden mellan placeringars och finansiella värdepappers återanskaffningsvärden och de aktiverade anskaffningsutgifterna specificerade per balanspost, om uppgiften är väsentlig

[4] *Inkomstrelaterad dagpenning för den aktiva perioden ska rapporteras på samma rad som övriga inkomstrelaterade dagpenningar.*

ANVISNING (stycke 219)

(219) Exempel på uppdelning:

	31.12.20xx euro	31.12.20xx-1 euro
PLACERINGAR		
Fastigheter och bostadsaktier		
Marknadsvärde		
Motsvarande bokföringsvärde		
Skillnad		
Övriga aktier eller andelar		
Marknadsvärde		
Motsvarande bokföringsvärde		
Skillnad		
Placeringar i masskuldebrevslån		
Marknadsvärde		
Motsvarande bokföringsvärde		
Skillnad		
Övriga placeringar		
Marknadsvärde		
Motsvarande bokföringsvärde		
Skillnad		
FINANSIELLA VÄRDEPAPPER		
Aktier och andelar		
Marknadsvärde		
Motsvarande bokföringsvärde		
Skillnad		
Övriga värdepapper		
Marknadsvärde		
Motsvarande bokföringsvärde		
Skillnad		

FÖRESKRIFT (styckena 220-222)

(220) Om fastighets- och bostadsaktier har anskaffats både som verksamhetslokal och i placeringssyfte ska dessa anges separat i noter till balansräkningens aktiva.

(221) Som not till indexbundna masskuldebrevslån ska bokföringsvärdet vid räkenskapsperiodens ingång, räkenskapsperiodens ökningar och minskningar samt bokföringsvärdet vid räkenskapsperiodens slut anges för följande poster:

Indexbundna masskuldebrev	Skuldebrevsandel	Optionsandel[5]	Totalt
Bokföringsvärde 1.1			
Ökningar under räkenskapsperioden			
Minskningar under räkenskapsperioden			

[5] *anges om optionsandelen har åtskilts från låneandelen*

Räkenskapsperiodens nedskrivningar
Återföringar av räkenskapsperiodens nedskrivningar
Bokföringsvärde 31.12
Marknadsvärde 31.12

(222) I noterna för försäkringsplaceringar ska skillnaden mellan placeringens kapital och återköpsvärde anges.

Väsentliga poster som ingår i de aktiva resultatregleringarna

ANVISNING (stycke 223)

(223) Exempel på uppdelning:

	31.12.20xx euro	31.12.20xx-1 euro
Aktiva resultatregleringar		
Aktiva resultatregleringar från förbundet		
Övriga aktiva resultatregleringar		
Övriga aktiva resultatregleringar		
Aktiva resultatregleringar totalt		

Förändringar i bestående aktiva per balanspost

ANVISNING (stycke 224)

(224) Exempel på uppdelning:

	Immateriella rättigheter	Övriga utgifter med lång verkningstid
Bokföringsvärde 1.1		
Ökningar under räkenskapsperioden		
Minskningar under räkenskapsperioden		
Utgiftsrest före avskrivningar		
Avskrivningar under räkenskapsperioden		
Räkenskapsperiodens nedskrivningar		
Återförda nedskrivningar		
Utgiftsrest 31.12		

	Byggnader och konstrukt.	Maskiner och inventarier	Övriga materiella tillgångar
Bokföringsvärde 1.1			
Ökningar under räkenskapsperioden			
Minskningar under räkenskapsperioden			
Utgiftsrest före avskrivningar			
Avskrivningar under räkenskapsperioden			
Räkenskapsperiodens nedskrivningar			
Återförda nedskrivningar			
Utgiftsrest 31.12			

	Fastighets- och bostadsaktier	Andra aktier och andelar	MSB-placeringar	Övriga placer.
Bokföringsvärde 1.1				
Ökningar under räkenskapsperioden				
Minskningar under räkenskapsperioden				
Totalt				
Räkenskapsperiodens nedskrivningar				
Återförda nedskrivningar				
Bokföringsvärde 31.12				

11.6.2.4 Noter till balansräkningens passiva

FÖRESKRIFT (stycke 225)

(225) Såsom noter till balansräkningens passiva ska följande presenteras:

- ökningar och minskningar av posterna i eget kapital samt överföringar mellan dessa poster
- väsentliga poster som ingår i de passiva resultatregleringarna
- specifikation över avsättningar.

<u>Ökningar och minskningar av poster i eget kapital samt överföringar mellan poster</u>

ANVISNING (stycke 226)

(226) Exempel på uppdelning:

	31.12.20xx euro	31.12.20xx-1 euro
Utjämningsfond		
Utjämningsfond 1.1		
Använts för att täcka föregående räkenskapsperiods underskott (-)		
Överförts från föregående räkenskapsperiods överskott (+)		
Utjämningsfond 31.12		
Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder 1.1.		
Överskott/underskott från föregående räkenskapsperiod		
Täckt med medel ur utjämningsfonden (+)		
Överförts till utjämningsfonden (-)		
Räkenskapsperiodens överskott (underskott) 31.12.		
Eget kapital totalt		

Arbetslöshetskassans eget kapital är x procent av kassans ersättningskostnader och förvaltningskostnader på eget ansvar.

Schema:

$$\frac{\text{Arbetslöshetskassans eget kapital}}{\text{(Ersättningskostnader+Förvaltningskostnader)-(Övrigas andelar av förvaltningskostnaderna+Övriga intäkter av försäkringsverksamheten)}} * 100$$

Väsentliga poster som ingår i de passiva resultatregleringarna

ANVISNING (stycke 227)

(227) Exempel på uppdelning:

	31.12.20xx euro	31.12.20xx-1 euro
Resultatregleringar		
Passiva resultatregleringar till förbundet		
Övriga passiva resultatregleringar		
Övriga passiva resultatregleringar		
Passiva resultatregleringar sammanlagt		

11.6.2.5 Säkerheter och ansvarsförbindelser

FÖRESKRIFT (stycke 228)

(228) Noterna ska innehålla

- skulder för vilka arbetslöshetskassan har pantsatt, intecknat eller på annat sätt lämnat egendom som säkerhet specificerade per säkerhetsslag för varje post av främmande kapital

- specifikation över ansvarsförbindelser och ansvar som inte är upptagna i balansräkningen, bland annat leasinghyra.

11.6.2.6 Noter om personal och medlemmar i förvaltningsorgan

FÖRESKRIFT (stycke 229)

(229) Noterna ska innehålla

- det genomsnittliga antalet anställda (årsverken specificerat per grupp)
- räkenskapsperiodens löner, arvoden, pensionskostnader och övriga lönebikostnader specificerade
- lön och arvoden till arbetskassans förvaltningsorgan per förvaltningsorgan, det sammanlagda beloppet av penninglån som beviljats dem samt de huvudsakliga räntevillkoren och övriga villkor för lånen, det sammanlagda beloppet av säkerheter och ansvarsförbindelser som gäller dem samt pensionsförbindelserna för dessa uppdrag.

ANVISNING (stycke 230)

(230) Exempel på uppdelning:

1. Årsverken under räkenskapsperioden	31.12.20xx antal	31.12.20xx-1 antal
Arbetslöshetskassans egen personal		
Personaltjänster som köps av externa parter		
Totalt		

2. Specifikation av personalkostnaderna	31.12.20xx euro	31.12.20xx-1 euro
Löner och arvoden		
Pensionskostnader		
Övriga lönebikostnader		
Totalt		

3. Andelen medlemmar och suppleanter i olika organ av personalkostnaderna	31.12.20xx euro	31.12.20xx-1 euro
Löner och arvoden:		
Styrelsen		
Fullmäktige		
Delegation		
Kassamöte		
Totalt		

4. Penninglån som beviljats medlemmar i olika organ samt villkor, säkerheter och ansvarsförbindelser för dessa	31.12.20xx euro	31.12.20xx-1 euro
Penninglån sammanlagt		
Huvudsakliga räntevillkor och övriga villkor:		
Säkerheter och ansvarsförbindelser sammanlagt		

Huvudsakligt innehåll:

5. Pensionsförbindelser för ovan nämnda uppdrag (anmäls inte, om uppgiften gäller en enskild person) Pensionsförbindelser Huvudsakligt innehåll:	31.12.20xx euro	31.12.20xx-1 euro

11.6.2.7 Beräkning av årsverken

(231) Med årsverken avses regelbunden normal årsarbetstid exklusive övertid och annan arbetstid över den normala arbetstiden. Sjuktid med lön eller partiell lön minskar inte ett årsverke. En heltidsanställd persons årsverke är alltid högst ett.

ANVISNING (232–236)

(232) Finansinspektionen rekommenderar att följande beräkningssätt enligt styckena 233–234 följs i beräkningen:

ÅV = avldg/365*k, där

ÅV = värdet på personens årsverke det aktuella året,

avldg = personens antal avlönade dagar i tjänsten i kalenderdagar (dagar i tjänsten minskat med oavlönade dagar)

365 = antalet kalenderdagar i året,

k=(rat/nrat) en koefficient som beskriver personen heltidsarbetstid, där

(233) rat = personens faktiska arbetstid i timmar, används tidsperiod (t.ex. en vecka) under vilken personens regelbundna arbetstid fastställs och nrat = den genomsnittliga regelbundna teoretiska heltidsarbetstiden i timmar enligt personens arbetstidsgrund under motsvarande tidsperiod (t.ex. vecka).

(234) Årsverket anges med en decimals noggrannhet.

(235) Exempel på beräkning av ÅV

Om en person heltidsarbetar och arbetar normal arbetstid enligt arbetstidsavtalet (t.ex. 35 timmar/vecka) är koefficienten

k= (35 timmar/35 timmar) = 1.

Om en person heltidsarbetar, men antalet avlönade dagar i arbetet är 5 månader, erhålls årsverket genom att summera de avlönade dagarna i arbetet (t.ex. januari-maj) och dividera med antalet kalenderdagar under det aktuella året.

ÅV = 151/365*1 = 0,41

Om personen arbetar deltid i genomsnitt 20 timmar per vecka är koefficienten

k= (20 timmar/35 timmar) = 0,57.

Om en sådan deltidsarbetande persons dagar i arbetet är 5 månader, fås årsverket

ÅV = 151/365*0,57 = 0,24

(236) Förfarandet är detsamma vid anmälan om årsverken där det i tjänsteavtalet ingår en överenskommelse om att förbundets personal ställs till kassans förfogande så att kassan betalar en bestämd procentandel av lönekostnaderna. Det genomsnittliga antalet personalårsverken i den personaltjänst som köps av förbundet beräknas enligt formeln ovan med utnyttjande av aktuell procentandel.

11.7 Balansspecifikationer

11.7.1 Aktier och andelar

ANVISNING (stycke 237)

(237) Finansinspektionen rekommenderar att arbetslöshetskassan i balansspecifikationen eller noterna till den ska ange per aktie och andel fastighets- eller bostadsaktiebolagets namn, aktiebolagets eller samfundets namn, fondens namn, antalet aktier och andelar, anskaffningstidpunkt, anskaffningsutgift samt eventuella nedskrivningar, anskaffningsutgiftens ökning/minskning, återföringar av nedskrivningar och grunderna för dem samt återstående anskaffningsutgift.

11.7.2 Placeringar i masskuldebrevslån

ANVISNING (stycke 238)

(238) Finansinspektionen rekommenderar att arbetslöshetskassan i balansspecifikationen eller noterna till den, i fråga om masskuldebrevslån, ska ange gäldenärens eller emittentens namn, hemort, antalet skuldebrev, anskaffningsutgift, nominellt värde och antalet periodiseringar samt en eventuell nedskrivning och grunden för den. I en not bör kassan för ett masskuldebrev som är avsett som långfristig placering också ange skillnaden mellan bokföringsvärdet och det verkliga värdet (återanskaffningsvärdet), om denna uppgift är väsentlig.

11.7.3 Fordringar

ANVISNING (stycke 239)

(239) Finansinspektionen rekommenderar att arbetslöshetskassan i balansspecifikationen över fordringar eller noterna till den, ska per fordring ange gäldenärens namn, fordringens belopp, villkor och säkerheter samt fordringens förfallodag.

11.7.4 Finansiella värdepapper

ANVISNING (stycke 240)

(240) Finansinspektionen rekommenderar att arbetslöshetskassan i balansräkningens specifikationer eller noterna till den, i fråga om de aktier eller andelar som arbetslöshetskassan innehar som värdeandelar eller värdepapper, ska ange samfundets namn, aktiernas eller andelarnas totala antal, anskaffningsutgift samt en eventuell nedskrivning och grunden för denna. För fordringsbevis ska anges gäldenärens namn, anskaffningsutgiften samt en eventuell nedskrivning och grunden för denna.

11.7.5 Kassa och bank

ANVISNING (stycke 241)

(241) Finansinspektionen rekommenderar att arbetslöshetskassan i balansräkningens specifikation ska ange en detaljerad förteckning över kassa och bank.

11.7.6 Återkravsfordringar

ANVISNING (stycke 242)

(242) Finansinspektionen rekommenderar att arbetslöshetskassan i balansspecifikationen över återkravsfordringarna ska ange en rapport ur återkravsreskontran som har specificerats per skuld och avstämts mot bokföringen.

11.8 Bilagor

FÖRESKRIFT (stycke 243)

(243) Arbetslöshetskassan ska lämna en detaljerad specifikation av resultaträkningen och balansräkningen i maskinellt format till Finansinspektionen.

RESULTATRÄKNING 1.1–31.12.____
INTÄKTER AV FÖRSÄKRINGSVERKSAMHET
PREMIEINTÄKTER
Medlemsavgifter
Korrigering av medlemsavgifter (+/-)

ÖVRIGA INTÄKTER AV FÖRSÄKRINGSVERKSAMHETEN
Statsandel till förvaltningskostnader
Statsandel till förvaltningskostnader, på basis av medlemsantal
Statsandel till förvaltningskostnader, inkomstrelaterade dagpenningar[4]
Statsandel till förvaltningskostnader, alterneringsersättningar
Korrigeringspost från föregående år (+/-)

Arbetslöshetsförsäkringsfondens andel till förvaltningskostnader
Arbetslöshetsförsäkringsfondens andel till förvaltningskostnader, på basis av medlemsantal
Arbetslöshetsförsäkringsfondens andel till förvaltningskostnader [4]
Arbetslöshetsförsäkringsfondens andel till förvaltningskostnader, på basis av beslut om inkomstrelaterad dagpenning[4]
Arbetslöshetsförsäkringsfondens andel till förvaltningskostnader, alterneringsersättningar
Korrigeringspost från föregående år[4] (+/-)

Övriga intäkter av försäkringsverksamheten

Andelar till förvaltningskostnader och intäkter av försäkringsverksamheten sammanlagt
Summa intäkter

ERSÄTTNINGSKOSTNADER

Utbetalda ersättningar

Inkomstrelaterade dagpenningar för tilläggsdagar[4]
Förhöjda förtjänstdelar till inkomstrelaterade dagpenningar för tilläggsdagar[4]
Inkomstrelaterade dagpenningar[4] för permitteringstid och väderhinder
Förhöjda förtjänstdelar[4] till inkomstrelaterade dagpenningar under permitteringstid
Övriga inkomstrelaterade dagpenningar, löntagare[4]
Förhöjda förtjänstdelar[4] till övriga inkomstrelaterade dagpenningar
Kostnadsersättningar[4]
Inkomstrelaterad dagpenning för företagare[4]
Kostnadsersättningar för företagare[4]
Nettoandelar som betalas i Norden (+)

Inkomstrelaterade dagpenningar sammanlagt
Alterneringsersättningar
Inkomstrelaterade dagpenningar och alterneringsersättningar sammanlagt
Företagarkassas andel av företagares efterskyddsförmåner
Övriga inkomstrelaterade dagpenningar

Utbetalda ersättningar sammanlagt

Övrigas andelar av ersättningarna
Staten

Statens andel av övriga inkomstrelaterade dagpenningar[4]
Statens andel av kostnadsersättningar[4]
Statsandel till inkomstrelaterade dagpenningar för företagare och barnförhöjningar[4]
Statens andel av kostnadsersättningar för företagare[4]
Statens andel av alterneringsersättningar
Korrigeringspost från föregående år

Arbetslöshetsförsäkringsfonden

Arbetslöshetsförsäkringsfondens andel av inkomstrelaterade dagpenningar för tilläggsdagar[4]
Arbetslöshetsförsäkringsfondens andel av förhöjda förtjänstdelar för tilläggsdagar[4]
Arbetslöshetsförsäkringsfondens andel av inkomstrelaterade dagpenningar för permitteringstid och väderhinder[4]
Arbetslöshetsförsäkringsfondens andel av förhöjda förtjänstdelar till dagpenningar för permitteringstid[4]
Arbetslöshetsförsäkringsfondens andel av övriga inkomstrelaterade dagpenningar[4]

Arbetslöshetsförsäkringsfondens andel av förhöjda förtjänstdelar till övriga inkomstrelaterade dagpenningar[4]
Arbetslöshetsförsäkringsfondens andel av alterneringsersättningar
Korrigeringspost från föregående år

Statens och Arbetslöshetsförsäkringsfondens andel till ersättningar sammanlagt

Företagarkassans andel av företagares efterskyddsförmåner
Övriga inkomstrelaterade dagpenningar
Korrigeringspost från föregående år
Företagarkassans andel sammanlagt

Övrigas andelar av ersättningarna sammanlagt
Förändring av ersättningsansvaret
Förändring i ersättningsansvaret för obetalda inkomstrelaterade dagpenningar
Förändring i ersättningsansvaret för obetalda alterneringsersättningar
Förändringar i ersättningsansvaret sammanlagt

Kostnadsposter för återkravsfordringar sammanlagt

Ersättningskostnader totalt

FÖRVALTNINGSKOSTNADER
Personalkostnader
Löner och arvoden
Lönebikostnader
Pensionskostnader
Övriga lönebikostnader
Avskrivningar
Kontrollavgiftskostnader
Kostnader för medlemsavgifter
Medlemsavgift till Arbetslöshetskassornas Stödkassa
Medlemsavgift till Arbetslöshetskassornas Samorganisation

Övriga administrationskostnader
Kostnader för utbetalning av förmåner
Köpta databehandlingstjänster
Personaltjänster som köpts av förbundet
Övriga kostnader som förbundet debiterat
Övriga tjänster som köpts av andra
Expeditionskostnader
Kostnader för kontorslokaler
Kostnader för kassamöten
Kostnader för kassamöten som förbundet debiterat
Kostnader för delegationen

Kostnader för delegationen som förbundet debiterat
Kostnader för styrelsen
Kostnader för styrelsen som förbundet debiterat
Informationskostnader
Informationskostnader som förbundet debiterat
Personalens resekostnader
Övriga kostnader för personalen
Övriga ospecificerade förvaltningskostnader
Administrationskostnader totalt

Inkomst-/utgiftsrest av försäkringsverksamheten

PLACERINGS- OCH FINANSIERINGSVERKSAMHET
Avkastning på aktier och andelar
Ränteintäkter för placeringar bland bestående aktiva
Övriga ränteintäkter
Hyresintäkter
Övriga placerings- och finansieringsintäkter
Återförda nedskrivningar
Nedskrivningar av placeringar bland bestående aktiva (-)
Nedskrivningar av finansiella värdepapper (-)
Räntekostnader (-)
Övriga placerings- och finansieringskostnader (-)

Överskott/underskott

ÖVRIGA INTÄKTER OCH KOSTNADER
Bidrag från Arbetslöshetskassornas Stödstiftelse
Donationer
Stödkassans utjämning
Statens tilläggsandel
Utjämning av medlemsavgift
Övriga intäkter
Övriga kostnader

RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT
Bokslutsdispositioner
Minskning av reserver (+)

RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT/UNDERSKOTT

BALANSRÄKNING
AKTIVA

BESTÅENDE AKTIVA
Immateriella tillgångar
Immateriella rättigheter
Övriga utgifter med lång verkningstid
Förskottsbetalningar

Materiella tillgångar
- Mark- och vattenområden
- Byggnader och konstruktioner
- Maskiner och inventarier
- Övriga materiella tillgångar
- Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar

Placeringar
- Fastighets- och bostadsaktier
- Övriga aktier eller andelar
- Placeringar i masskuldebrevslån
- Övriga placeringar

Bestående aktiva sammanlagt

RÖRLIGA AKTIVA

Fordringar
- Långfristiga fordringar
  - Lånefordringar
  - Övriga fordringar

- Kortfristiga fordringar
  - Lånefordringar
  - Avräkningsfordringar hos staten
    - från statsandel till övriga inkomstrelaterade dagpenningar[4]
    - från statsandel till kostnadsersättningar[4]
    - från statsandel till grunddelar till inkomstrelaterade dagpenningar och barnförhöjningar för företagare
    - från statsandel till kostnadsersättningar för företagare[4]
    - från statsandel till alterneringsersättningar
    - från statsandel till förvaltningskostnader

  - Avräkningsfordringar hos Arbetslöshetsförsäkringsfonden
    - från Arbetslöshetsförsäkringsfondens andel av inkomstrelaterade dagpenningar för tilläggsdagar[4]
    - från Arbetslöshetsförsäkringsfondens andel av inkomstrelaterade dagpenningar för permitteringstid och väderhinder[4]
    - från Arbetslöshetsförsäkringsfondens andel av övriga inkomstrelaterade dagpenningar[4]
    - från Arbetslöshetsförsäkringsfondens andel till alterneringsersättningar
    - från Arbetslöshetsförsäkringsfondens andel till förvaltningskostnader
  - Avräkningsfordringar hos företagarkassor avseende företagares efterskyddsförmåner

Andel av förtjänstdel till övriga inkomstrelaterade dagpenningar

Premiefordringar
Övriga fordringar
Återkravsfordringar hos medlemmar
Återkravsfordringar hos skatteverket
Övriga fordringar

Aktiva resultatregleringar
Aktiva resultatregleringar från förbundet
Övriga aktiva resultatregleringar
Kortfristiga fordringar totalt

Finansiella värdepapper
Aktier och andelar
Övriga värdepapper
Kassa och bank

Bestående aktiva sammanlagt

Aktiva totalt

PASSIVA
EGET KAPITAL
Utjämningsfond
Utjämningsfond 1.1
Använts för att täcka föregående räkenskapsperiods underskott (-)
Överförts från föregående räkenskapsperiods överskott (+)
Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder
1.1.
Överskott (underskott) från föregående räkenskapsperiod
Täckt med medel ur utjämningsfonden (+)
Överförts till utjämningsfonden (-)
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)

ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER
AVSÄTTNINGAR
Pensionsavsättningar
Pensionsavsättningar 1.1
Ökning (+), minskning (-) under räkenskapsperioden
FRÄMMANDE KAPITAL
Långfristigt
Lån från finansiella institut
Pensionslån
Övriga skulder
Kortfristigt

Lån från finansiella institut
Pensionslån
Mottagna förskott
Avräkningsskulder till staten
- från statsandel till övriga inkomstrelaterade dagpenningar[4]
- från statsandel till kostnadsersättningar[4]
- från statsandel av inkomstrelaterade dagpenningar för företagare; grunddel + barnränta[4]
- från statsandel till kostnadsersättningar för företagare[4]
- från statsandel till alterneringsersättningar
- från statsandel till förvaltningskostnader

Avräkningsskulder till Arbetslöshetsförsäkringsfonden

- från Arbetslöshetsförsäkringsfondens andel till inkomstrelaterade dagpenningar för tilläggsdagar[4]
- från Arbetslöshetsförsäkringsfondens andel till inkomstrelaterade dagpenningar för permitteringstid och väderhinder[4]
- från Arbetslöshetsförsäkringsfondens andel till övriga inkomstrelaterade dagpenningar[4]
- från Arbetslöshetsförsäkringsfondens andel till alterneringsersättningar
- från Arbetslöshetsförsäkringsfondens andel till förvaltningskostnader

Avräkningsskulder till löntagarkassa avseende företagares efterskyddsförmåner
- Andel av förtjänstdelar till inkomstrelaterade dagpenningar för företagare

Forskottsinnehållningsskuld av ersättningar
- Förskottsinnehållningsskuld av inkomstrelaterade dagpenningar
- Förskottsinnehållningsskuld av alterneringsersättningar

Ersättningsansvar
- Ersättningsansvar för inkomstrelaterade dagpenningar
- Ersättningsansvar för alterneringsersättningar

Övriga skulder
- Lån från förbundet
- Övriga kortfristiga skulder

Passiva resultatregleringar
Passiva resultatregleringar till förbundet
Övriga passiva resultatregleringar

Främmande kapital sammanlagt
Passiva totalt
(Given 2.2.2016, träder i kraft 1.3.2016)

12 Rapportering till Finansinspektionen

12.1 Rapportering av tillsynsuppgifter

ANVISNING (styckena 1–3)

(1) Arbetslöshetskassan ska lämna de tillsynsuppgifter som nämns i detta kapitel till Finansinspektionen. Detaljerade anvisningar om inlämning av olika tillsynsuppgifter har getts till arbetslöshetskassorna även per brev som skickats separat.

(2) De elektroniska tillsynsuppgifterna ska skickas till tyottomyysvakuutus@finanssivalvonta.fi. Statistikmodellerna för återkravsstatistik och statistik över missbruksärenden finns på Finansinspektionens webbplats (http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Raportointi/Raportointisovellukset/Vakuutussektorin_tiedonkeruu/Tyottomyyskassat)

(3) Uppgifter om arbetslöshetskassans ekonomi ska lämnas in i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar 1/2011.

12.1.1 Kvartalsuppgifter för förmånstagarregistret

ANVISNING (styckena 4–5)

(4) Kvartalsuppgifterna bildas enligt den av Finansinspektionen definierade formbundna postbeskrivningen på basis av det utbetalningssystem som arbetslöshetskassan använder vid utbetalningen av förmåner. Filerna innehåller uppgifter på personnivå om bland annat förmåner som utbetalats under kvartalet och om deras tidsmässiga allokering samt om givna beslut. Kvartalsfilerna bör stämma överens med uppgifterna i månadsstatistiken beträffande betalda eurobelopp och förmånsdagar på kvartalsnivå.

(5) Uppgifterna ska lämnas till Finansinspektionens förmånstagarregister per kvartal, senast den 15 i den månad som följer på kvartalet. Rapporterna ska lämnas in per skyddad e-post.

12.1.2 Månadsstatistik

ANVISNING (styckena 6–7)

(6) Månadsstatistiken upprättas på basis av det utbetalningssystem som arbetslöshetskassan använder vid utbetalningen av förmåner. I månadsstatistiken presenteras i enlighet med den formbundna postbeskrivningen som Finansinspektionen meddelat uppgifter om de förmåner som arbetslöshetskassan betalat under månaden och deras finansieringsandelar samt om förmånstagarna och förskottsinnehållningen enligt förmånsslag.

(7) Månadsstatistiken lämnas till Finansinspektionen senast den 15 därpå följande månad. Uppgifterna skickas till Finansinspektionen som e-postbilaga.

12.1.3 Återkravsstatistik

ANVISNING (styckena 8–9)

(8) I återkravsstatistiken presenteras uppgifter om de under kalenderåret givna återkravsbesluten, om återkravsfordringarna, de återkrävda beloppen, efterskänkningarna och betalningsregisterkorrigeringarna i enlighet med den statistikmodell som finns på Finansinspektionens webbplats.

(9) Återkravsstatistiken ska lämnas till Finansinspektionen senast före utgången av mars (31.3.) därpå följande år som e-postbilaga.

12.1.4 Statistik över missbruksärenden

ANVISNING (styckena 10–11)

(10) I statistiken över missbruksärenden rapporteras, i enlighet med den statistikmodell som finns på Finansinspektionens webbplats, uppgifter om misstänkta missbruksfall, avgöranden givna av polis, åklagare och domstol samt arbetslöshetskassans egna administrativa påföljder som vidtagits med stöd av 4 § 1 mom. i lagen om arbetslöshetskassor under kalenderåret.

(11) Missbruksstatistiken ska lämnas till Finansinspektionen senast före utgången av mars (31.3.) därpå följande år som e-postbilaga.

12.1.5 Förslag om medlemsavgifter

ANVISNING (stycke 12)

(12) Ett av styrelsen godkänt förslag till kassans medlemsavgift med tabeller och separata motiveringar ska skickas till Finansinspektionen årligen senast den 15 oktober.

12.1.6 Placeringsplan

ANVISNING (stycke 13)

(13) Den av styrelsen godkända placeringsplanen för följande år efter bokslutet ska skickas till Finansinspektionen som e-postbilaga till tyottomyysvakuutus@finanssivalvonta.fi före utgången av den första månaden i följande räkenskapsperiod. *(Given 2.2.2016, träder i kraft 1.3.2016)*

12.1.7 Avtal om utläggning på entreprenad

ANVISNING (stycke 14)

(14) Kopior på avtal om utläggning på entreprenad, till exempel serviceavtal och andra viktiga avtal, ska lämnas till Finansinspektionen inom två veckor efter att avtalet har

undertecknats. Om avtalen ändras mer än obetydligt ska information om detta lämnas inom motsvarande tid.

12.1.8 Förvaltningens protokoll

ANVISNING (stycke 15)

(15) Kopior av kassamötets och styrelsens och arbetsutskottets eller därmed jämförbara organs protokoll inklusive bilagor ska lämnas till Finansinspektionen senast två veckor efter att protokollet har justerats. Protokollen ska lämnas till Finansinspektionen per skyddad e-post.

12.1.9 Uppgifter om behandling av ansökningar

ANVISNING (stycke 16)

(16) Bestämda uppgifter om antalet ansökningar och beslut lämnas till Finansinspektionen månatligen. Uppgifterna ska registreras i Virati-systemet senast den 10 dagen efter rapportmånaden.

13 Upphävda föreskrifter och anvisningar

När dessa föreskrifter och anvisningar träder i kraft upphävs Försäkringsinspektionens föreskrifter och anvisningar till arbetslöshetskassor av den 17 december 2008 (Dnr 3/002/2008).

14 Ändringshistoria

Dessa föreskrifter och anvisningar har ändrats efter att de trädde i kraft enligt följande

Given 2.2.2016, träder i kraft 1.3.2016

- kapitel 11 har ändrats genom att ändringarna i bokföringslagen har införlivats i kapitlet (lagen om ändring av bokföringslagen 1620/2015)